

HEMSKHETER I BULLAREN

NÅGRA UTVALDA BROTT BEGÅNGNA
MELLAN ÅREN 1850 OCH 1900

Källmaterial

8 RÅNMORD VID MÖRTETJÄRNET, EJDGDE
BEGÅNGET: 20 APRIL 1865
GÄRNINGSMAN: ANDERS TRULSSON FRÅN SÖGÅRD

Utdrag ur domboken från Bullarens Häradsrätt. Innehåller alla ingående handlingar i aktuella mål.

Själva protokollsanteckningarna i domboken har vit bakgrund.

Till protokollet bilagda handlingar har grå bakgrund.

Originalhandlingarna kan till vissa delar vara svåra att tyda. Dels kan det bero på bläckfläckar, bortrivet papper eller att inbindningen av domboken gjorts så att ena kanten av en handling blivit "osynlig". Renskrift av texterna har gjorts så långt det är möjligt. Där texten ej kunnat tolkats, har ett frågetecken angetts.

Varje protokoll eller handling inleds med ett id-nr, ex. (v278495.b12480.s2469). Detta nr är ett id som används av företaget ARKIV DIGITAL, när de katalogiserar och lägger ut materialet på internet. Du kan själv, med hjälp av detta id, söka fram aktuellt material på internet, men du måste då prenumerera på tjänsten. En sådan prenumeration kan lösas direkt på ARKIV DIGITALS hemsida.

Dessa rättegångar finns även beskrivna i boken "Hemskheter i Bullaren" som gavs ut 2014 av Bullarens Hembygds-förening. Boken finns till försäljning vid föreningens museum.

Trevlig läsning

Jan Nilsson, författare

(v189670.b155)

**Dombok
vid
Bullarens härad lagtima Sommar Ting
År 1865**

År 1865 den 2 Maj och följande nedan antecknade dagar förättar undertecknad e.o. Hof Rätts Notarie efter förordnande lagtima Sommaring med Bullarens härad uti tingshuset vid Östad.

Närvarande nämnd:

Häradsdomaren Petter Lindgren i Westeröd

Nämndemännen: Magnus Ifvarsson i Rörane, Johan Petter Persson i Östad, Christian Långström i Apenhult, Carl Andersson i Tungene, Anders Jonasson i Sigfridshogen och Johannes Nilsson i Remne.

Efter bevistad Gudstjenst i Nafverstads Kyrka sammanträdde HR uti Tingshuset hvarefter sedan Ordföranden uppläste sitt från Kongl. Göta HofRätt undfångna förordnande, tinget utlystes.

No 1

T.f. Kronolänsman E Luttropp anmäler sig för att uppvakta vid Rätten samt yrka ansvar å parter och vittnen, hvilka göra sig förfallna till böter för uteblifvande eller försitta viten.

No 2

Öfver Lagfarts, Inteckningar, Förmynderskap och Äktenskapsförords ärenden samt angående ingifna bouppteckningar, Morgongåfvobrev och Afhandlingar om Lösöre köp föres särskilda protokoller, men öfriga mål och ärenden den vinna handläggning på sätt denna Dombok visar.

No 3

Öfver inträffade dödsfall sedan sist hållna Ting börjar inlemnad följande

(v189670.b176)

1865 den 3 Maj

No 12

Allm. åkl

tilltalade

Anders Truls-

son fr. Sögård

Sedan t.f. Kronolänsmannen E Luttropp uti skrifvelse till Domhafvanden den 21 nästvikna April gjort anmälan derom att drängen Alexander Persson från Sögård i Nafverstad socken funnits ligga död å hemmanet Ejdes egor i samma socken, och att Luttropp låtit häkta drängen Anders Trulsson från förstnämnde hemman såsom skäligen misstänkt att vara Perssons baneman, så har Domhafvande till idag utsatt ransakning att härom hållas samt derom åt Länsmannen meddelat besked för hans egen efterrättelse och vederbörande inkallande.

Då målet nu förelages, inställer häktade Anders Trulsson under fångbevakning i närvaro af åklagaren, bemälte Luttropp hvarefter den dödades fader Per Andersson från Sögård anmäler sig såsom målsegare.

Till en början inlemnar åklagaren följande handlingar:

1. Protokoll med polisundersökning, hållen å hemmanet Ejde, så lydande:

"Protokoll hållet på ... **Litt A.**

2. detta obduktionsprotokoll:

"Protokoll hållet vid ... **Litt B.**

Sedan dessa handlingar blivit upplästa tillkännagifver åkl att han tilltalar häktade Anders Trulsson för det han med våld afdagatagit och rånat drängen Alexander Persson från Sögård.

Härefter avgifver Per Andersson upplysningsvis följande berättelse: den aflidne sonen Alexander har allt sedan sist höst uppehållit sig på Ejde hos sin svåger Johannes Persson derstädes. Tisdagen den 18 sistl April på aftonen hemkom Alexander till Sögård för att taga afsked af föräldrarna, emedan han ett par dagar derefter skulle anträda en sedan någon tid påtänkt resa till Amerika. Alexander qvarblef i hemmet öfver natten samt begaf sig, efter att hafva tagit ett slutligt farväl af styfmoder Christina Christiansdotter Lindahl, påföljande middag den 19:e sistl April från Sögård, som ligger på östra stranden af norra Bullaresjön, i sällskap med den tilltalade till en auktion i Hofsäter ungefär mitt emot Sögård på vestra sidan om nämnda sjö. Som Alexander skulle af Andersson uppbära 86 Rd Rmt, utgörande hans hos honom innestående rest på arf efter sin aflidna moder Stina Andersdotter, men Andersson vid sonens hemmavaro icke kunde aflemna penningarna, begaf sig denne ensam efter Alexanders bortgång jemväl på väg till Hofsäter, dock icke på samma väg som Alexander och d. tillt. utan om norra ändan af Bullaresjön, då de sistnämnde deremot tagit vägen om sjöns södra ända.

Sedan Alexander vid Hofsäter emottagit ofvannämnda penningsumma, hvilken Andersson under vägen till auktionen lånat af Olaus Persson på Näset samt Andersson efter afsked som på gården skiljts ifrån sonen, hörde han intet vidare från honom förr än dagen derpå eller Thursdagen den 20 April på aftonen, då underrättelse om hans död och omständigheterna dervid bragts honom af Per Jonsson i Skådet. Alexander var under sin lifstid stilla och långmodig samt fredligt sinnad mot alla, och kan Andersson icke nu erinra sig någon omständighet ledande till misstanke på den tilltalade för ifrågavarande brott, han har ej heller erfarit annat än att Alexander och den tilltalade under den förres lifstid varit goda vänner.

Härefter hördes den tilltalade Anders Trulsson, af medelmåttlig längd och något spenslig, växt med ljusa hår och ögonbryn, blå ögon och trubbig näsa. Han uppgifver att han är född den 18 November 1845 på ht Sögård af Truls Christensson och h. h. Greta Andersdotter hvilka ännu lefva, har hela sin tid vistats hemma hos föräldrarna med tidtals frånvaro under besök i Norge, med kreaturshandlare, där han såsom hantlangare åtföljt och dervid har varit i Moss, Christiana, Sarpsborg, Fredrikstad och Fredrikshald, att han dock icke på en gång varit från hemmet mera än 6 veckor, att han icke warit tilltalad eller straffad för annat brott än en under 1863 års vinter uti Sarpsborg i Norge begången stöld därför han undergått 15 dygns watten och bröd, att han uti Januari sist år utsläppts från fängelset i Sarpsborg och begifvit sig hem.

Beträffande åtalade brottet förklarar sig den tilltalade dertill helt och hållet oskyldig samt afgiver angående sitt förhållande till aflidne Alexander Persson och deras samvaro den 18, 19 och 20 sistl. April följande berättelse: Den tilltalade och Alexander woro syskonbarn och hade alltid varit goda wänner. Sent på qvällen den 18:e kom Alexander till den tilltalades hem, i afsigt att bedja honom dagen derpå hjälpa sig med åtskilligt smide, som han behöfde till utrustningen för sin under hela vintern påtänkta resa till Amerika, hvilken resa han i dagarne skulle företaga. Alexanders besök varade ej länge utan gick han genast hem till sina föräldrar, hvilka bostad ligger omkring 1000 alnar från den tilltalades hem. Morgonen derpå kl 9 kom Alexander åter till den tillt. som genast följde med honom till den närbelägna smedjan, der båda hjälptes åt att förfärdiga tvenne handtag till en kista samt haspar och annat tillbehör till en brödtunna. Sedan detta skett gick Alexander hem för att taga slutligt afsked af sin styfmoder, hvarefter den tilltalade och Alexander skulle mötas på båtmanstorpets Sågen (?) ungefär 3000 alnar söder om den tilltalades hem. Kl omkring 1 kommo den tilltalade och Alexander nästan samtidigt till nämnde torp, hvarifrån de fortsatte vägen söderut förbi Ligelt till Klageröd beläget vid södra ändan af norra Bullaresjön. Här dröjde de vid pass en halftimme hos Alexanders ?, samt fortsatte derefter vidare öfver Långevals bro till ett Ölfärsäljningsställe benämndt Halmhuset, hvarefter de tillsammans tömde en flaska öl. Då de härifrån gingo norr ut på häradsvägen till Norge, träffade de Gustaf Halfvardsson i Smeberg, som bad dem följa med upp till Smeberg. Sedan de derstedes blifvit bjudna på en sup brännvin, följde Gustaf Halfvardsson med dem till Torp, som ligger strax vid vägen, och sammanträffade de här med Alexanders broder Anders Persson från Klageröd samt fanjunkaren Wikströms dräng August Johansson i Torp och Gustaf Wikström. Alla sex följdes nu åt till auktionen på Hofsäter, dit de anlände en stund innan solen gick ned. Under vägen till Hofsäter omtalade Alexander för den tilltalade att han sistl. Annandag Påsk emottagit 300 Rd Rmt af fadren hemma hos Gustaf Johansson i Långevall, dit Alexander och fadren följts åt efter kyrkan för att Johansson skulle uppgöra räkning emellan dem, och nämnde Alexander jemnåt(?), att han nu hade desse penningar på sig. Vid auktionsstället tillbragte den tillt. och Alexander hela natten mellan den 19:e och 20:e på samma sätt som den öfriga auktionsmenigheten under dans och förtärande af starka drycker till Kl. mellan 3 och 4 på morgonen, då uppbrott skedde, hvarvid den tilltalade och Alexander samt begges syskonbarn Anders Persson från Ejde följdes åt på väg till sistnämnda hemman. Vid auktionen drucko den tilltalade och Alexander mycket brännvin, som bjöds dem af åtskillige personer och bland desse särskildt af Carl August Hansson i Rör, som var synnerligen envis att den tilltalade skulle dricka. I anledning häraf hade Alexander sagt till den tilltalade, att de borde akta sig för den som bjödo på mycket brännvin emedan de kunde vilja dem något ondt och tror den tilltalade, att Anders Persson från Ejde, hörde detta Alexanders yttrande. På fråga hvarför den tilltalade följde med till Ejde som icke låg i hans hemväg, uppgifver han, att Alexander redan hemma vid Sögård anmodat honom härom för att han skulle beslå dennes reseffekter med det av dem gemensamt förfärdigade smidet. Då den tillt. en stund före Alexanders och Anders Perssons uppbrott från Hofsäter i följe med några andra personer begifvit sig till Holkekärr samt derifrån återvändande till Hofsäter mötte han Alexander på vägen mitt emellan dessa ställen. Härvid kommo de tillfälligtvis i oenighet med varandra. De hade nemligen vid mötet lagt sig på marken samt föreslagit

sig att på lek rulla omkring med varandra. Under detta förlorade Alexander sin mössa, hvarför han blef uppretad, sporde den tilltalade, om han tagit mössan och ryckte samtidigt till sig den tilltalades hatt. Då den tillt. ville återtaga hatten kommo de att brottas med hvarandra, men åtskiljdes genast af Anders Persson, som en kort stund varit avsides, men nu kom tillstädes. Efter det Alexanders mössa tillrättaskaffats, fortsatte alla tre vägen till Holkekärr, beläget vid landsvägen åt Norge, derifrån åt nordost äfven till hemmanet Rör, som ligger vid häradsvägen åt Strömstad, samt vidare denna väg förbi Amunderöd, hvarefter de följde en gångstig år norr till Ejde, utan att härunder inträffade något annat anmärkningsvärt, än att alla tre mellan Amunderöd och Ejde hörde rösten av en karl som tycktes gå ett stycke på sidan om vägen i utmarken och som derunder "hojade" ett par gånger såsom den tilltalade uttrycker sig, och omnämner den tillt. detta såsom misstänkt, emedan trakten, der ifrågavarande så tidigt på morgonen uppehöll sig, ej var långt aflägsset det ställe, hvarest Alexander senare på dagen funnits ligga död och hvarest åtalde brottet alltså blifvit begånget.

Komna till Ejde Kl. mellan 5 och 6 på morgonen, skiljdes den tillt. och Alexander från Anders Persson, som gick hem till sitt, då de båda förstnämnde begåfva sig till Alexanders svåger Johannes Persson i Ejde, der de lade sig att sofva. Den tilltalade, som var orolig för sin långa bortvaro och emedan han tänkt på arbetet med Alexanders reseffekter, kunde emellertid icke njuta någon sömn, hvaremot Alexander tycktes sofva godt till Kl 9 på morgonen. En half timmas tid förut gick den tilltalade till förenämnde Anders Persson för att låna ett borrh, med hvilket han återvände samt började arbetet med Alexanders saker och ? detsamma efter en timmes förlopp. Med tillhjälp av Alexander, som emellertid uppkommen, utbars kistan från kammaren till stugan, hvarefter båda hjälptes åt att packa ned den senares kläder och öfrige persedlar. Innan den tilltalade och Alexander på morgon gått till sängs hade Alexander räknat sina penningar, hvilka voro till största delen förvarade uti en plånbok, den han har uti fickan på inre sidan af västen. Det märktes icke att Alexander saknade några penningar och den tilltalade kunde icke heller finna, att Alexander lemnade penningar ifrån sig sedan han stoppat plånboken på sig och derefter lagt sig att sofva, och såg den tilltalade, då Alexander räknade penningarna, att bland dem funnos en enaste sedel på 100 Rd Rmt samt flera norska sedlar, bland hvilka särskilt en söndrig 10 specie daler, den Alexander förklarade att han först skulle göra sig af med.

Kl. omkring 11 f.m. sedan packningen af Alexanders saker blifvit fullbordad samt kaffe druckits och frukost ätits, var den tilltalade färdig att gå hem och bad då Alexander följa sig ett stycke till vägs, hvaremot denne icke hade något att invända.

I anledning af den förestående skilsmessan grät Johannes Perssons hustru mycket vid den tilltalades och Alexanders aflägsnande från Ejde. Alexander skulle nemligen ett par timmar derefter resa till Strömstad och vidare till Amerika. Han följde den tilltalade ungeför 1000 alnar från Ejde förbi det så kallade Mörtekärnet till och på andra sidan om ett från nämnde kärrs östra hörn utmynnande större utloppsdikey hvaröfver stigen leder. Här hvilade de ungeför 5 minuter, hvilka förgingo under åtskilligt samtal, och ihågkommande den tilltalade att Alexander antingen själfmant eller på den tilltalades begäran, den tilltalade minnes ej hvilketdera, lofvande att med det första till den tilltalade skriva ett bref, som skulle vara inneslutet uti ett annat till brodern Christian Persson i Holkekärr. Den tilltalade uppgifver vidare att såväl han som Alexander under vägen mellan norra hörnet af Mörtekärnet och det omtalade diket märkte en med bössa försedd karl, kommande sydvest ifrån och ställande sin kosa åt nämnda kärrkant samt vidare åt gångstigen, hvarpå den tillt. och Alexander passerat. Den tillt. kände icke igen karlen. Efter ? samtal och derpå följande afsked skiljdes den tillt. från Alexander som återvände samma väg till Ejde. Ungeför 5 minuter kunde den tilltalade se Alexander på ryggen. Omedelbart efter skilsmessan vek den tilltalade af ifrån den gångstig, hvarpå han skiljts från Alexander och som leder förbi hemmanen Nygård, Nassebacka och Wassbotten rakt i öster öfver Norska vägen till Elleliens bro vid norra ändan af norra Bullaresjön, samt gick istället åt sydost öfver obanade marker och fjell och utkom vid de så kallade Wassbottens backar på Norska vägen.

Den tilltalade fortsätter denna väg genom en gata till ett i närheten af Elofsbäcken ställe der vägen bildar knä mot den närbelägna smala sjön, samt gick härifrån ned till stranden i afsigt att komma öfver isen, hvilket dock icke lyckades, enär denna var landlös. På fråga hvarför den tilltalade från stället för skilsmessan tagit vägen till Wassbottens backar öfver obanade marker kan han att börja med häråt icke gifva någon tydning, men uppgifver slutligen, att han endast en gång nattetid gått den omtalade vägen från Ejde förbi Nygård, Nassebacka och Ulafsboten, men att han väl kände den stig, han gick. Då den tilltalade, såsom nämnts är, icke kunde komma öfver isen, följde han stranden och elfkanten upp till Elleliens bro, som leder öfver Bullaresjöns utlopp eller den antyddade elfven. Härifrån fortsätter han vägen åt söder förbi hemmanen Ellelien, Skådet och Stabäckehult samt torpen Laggarehulten och Hallbergskasen till Sögård. Den tilltalade stannade i förbigående icke vid något af nämnda ställena. Såg på ägorna vid Ellelien några skolbarn samt några personer i en smedja, som ligger tätt vid vägen hvarjemte han samtalade några ögonblick ned Magnus Persson i Skådet, hvilken var ute och plöjde på sitt nämnda hemmans egor, och erinrar sig den tilltalade jemväl att han vid Laggarehult såg ett par personer ute på gårdet. Klockan var ett på mittdagen då den tillt. hemkom till Sögård, hvaretf ingen menniska var synlig, emedan fadren och brodern Magnus voro uppe vid en såg, omkring 400 alnar från gården, samt modren och de öfriga syskonen uppehöll sig vid ån med tvätt och ligga båda dessa ställen söder om gården.

Sedan den tilltalade först bytt om kläder och derefter ätit middag, gick han ut på ägorna för att hugga famnved, med hvilket han var sysselsatt till solens nedgång. Då han återvände hem anträffade han sin syster Amalia, som i närheten wallade får.

Hemkommen satte sig såväl den tilltalade som öfriga husfolket att äta qvällsmål, dervid den tilltalade omnämnde, att han varit på Ejde och tagit afsked af Alexander, samt att begge woro nycket bedröfvade vid skilsmessan. Efter

qvällsvarden lade sig den tilltalade och sof hela natten till kl 3 påföljande morgon, då han blef häktad af kronorät-taren P. Lund.

Härefter inlemnar åkl. följande handlingar:

1. Ett så lydande protokoll:

Prästintyg förhemmasonen ...**Litt C**

2. detta bevis:

"Ynglingen Handen...**Litt D**

Åkl. anhåller att få afhörde följande inkallade personer, nemligen: Alexander Perssons svåger och den tilltalades syskonbarn Johannes Persson i Ejde, Magnus Persson och Olova Persdotter i Skådet, den tilltalades broder Magnus Trulsson från Sögård samt wallhjonen Inger Jönsdotter och Hans Andersson i Nassebacken, hvilka alla, de tvenne sistnämnda såsom underåriga, höras utan ed hvar för sig och berätta:

Johannes Persson i Ejde: Thorsdagen den 20 sistl. April kl half 6 på morgonen kommo den tilltalade och afl. Alexander Persson hem till Johannes Perssons bostad. Persson kunde inte märka att de voro druckna, men erinrar sig, att Alexander hade kräkningar, sedan han lagt sig. Båda omtalade, att de på vägen varit ovänner, grälat och dragit knif mot hvarandra samt att en av dem skulle mistat lifvet om inte Anders Persson skiljt dem åt, men nu voro de åter försonade med hvarandra. Härefter upptog Alexander sin plånbok ur fickan på inre sidan af västen samt räknade däri förvarade sedlar, hvarvid han förklarade, att han lånat bort nio Rd Rmt till en af de kamrater, hvilka skulle i sällskap med honom resa till Amerika, och kunde Persson eljest icke märka att Alexander saknade några af sina penningar. Alexander upptog äfven en portemonai, hvori lågo förvarade några silverslantar. Sedan han efter räkningen stuckit sedelboken i fickan och i sällskap med den tilltalade ätit, lade sig bägge att soffa, men Persson vet hvarken om den tilltalade sof eller huru länge han och Alexander lågo, emedan Persson en half timme efter det att den tilltalade frampå morgonen satt sig upp i sängen och frågat efter tiden, hvarefter Persson svarade att kl var något öfver 6 (?), gick ut i ladugården för att se till sin häst. Efter sysslandet med hästen gick Persson bort till Anders Perssons stuga i något ärende och märkte då att den tilltalade stod uppe på ett berg vid den andra ? Perssons stuga hvarifrån han likväl genast nedgick samt kom fram öfver gårdet i ritkning mot Persson som då aflägsnade sig från stället och gick ut åt skogen för att hugga stör. Då Persson åter hemkom vid 11. tiden på förmiddagen, håller den tillt. och Alexander på att lägga ner kläder i den senares kista. Efter fullbordandet häraf skulle den tilltalade gå hem, hvarvid han bad Alexander följa sig ett stycke, hvilket denne att börja med icke ville, men han gaf efter för den tilltalades upprepade begäran. Han lofvade att följa den tilltalade till en ett stycke från gården stående gran, kallad Höghällegranen. Perssons hustru invände härunder, att den tilltalade väl kunde dröja qvar till Alexanders afresa, hvilken borde ske om en timme, hvartill den tillt. svarade, att han icke vågade dröja, emedan han varit borta så länge och det skulle blifva mörkt, innan han hann hem. Sedan den tilltalade och Alexander, hvilka gick i träskor och var utan rock samt ikädd blå tröja, blifvit av Persson följda utom dörren, der Alexander bad Persson smörja hans stöflar till dess han kommer igen, gick Persson åter in och såg icke vidare efter de bortgående. Då desse lemnade Ejde hade klockan nyss slagit 11. Sedan Persson och öfrige hemmavarande en god stund förgäfvets väntat, att Alexander skulle återkomma, anlände kl något öfver ett Perssons syster Olava Persdotter från Skådet, som sade sig hafva från Elleliens bro till Ejde passerat (utan att se ?) den tilltalade och Alexander. Emedan ingen af de sistnämnda för Olava Persdotter varit synlig gick Persson ut samt följde nyss nämnda väg ett stycke utan att finna någon upplysning, hvart de begge bortgångne tagit vägen.

Hemkommen till Ejde träffade Persson Hans Andersson från Intagan, för hvilken han omnämnde att Alexander icke återvänt eller funnits af honom. Derpå återvände han för att ytterligare söka och sprang då af och an vid vägen ända fram till det omtalade afloppsdiket i förmodan att den tilltalade och Alexander lagt sig på marken och insomnat. Härunder rann den tanken upp hos Persson att Alexander, vakladt dertill icke fanns någon annan anledning än hans oförklarliga uteblifvande, kunnat sjelf på ett eller annat sätt förkorta sitt lif. I denna tanke sprang han ned till Mörtékärnet för att där anställa undersökning.

Han undersökte på flera ställen och upptäckte händelsevis vid hoppändet öfver tufvorna uti en inskränning af nämnda kärn vid dess vestra (östra ?) hörn först en del af den öfver wattnet uppskjutande västen och derefter Alexanders kropp, liggande nedhållen af en temmeligen stor sten. Med förskräckelse häröfver skyndade Persson tillbaka hem, hvarifrån han tog med sig Hans Andersson från Intagan samt Magnus Wester och Olaus Mattsson under Ejde. Framkomna till stället, der Alexanders kropp låg nedsänkt, uppdrogs denna af Magnus Wester med de öfriges biträde, och undersökte derefter liket, hans hufvud befanns förförligt sönderkrossat. Uti fickorna fanns en klocka samt en portmonnai innehållande 80 öre i silfver, men plånboken samt deri förvarade penningar, hvilka Alexander förut på morgonen innehaft, återfunnos icke och woro ej heller den dödes hatt och träskor till ?. Härefter uppmanades Persson af alla de tillkallade personerna att skynda efter Länsmannen, hvarunder de skulle vakta liket på platsen. Anlände till Östad, hvarest Länsmannen bor, men inte fanns hemma, anmälte Persson förhållandet på Östad Tingshus för Inspektor Simmerström och begaf sig derefter på hemvägen, hvarunder han besökte Klageröd och Holkekärr i ändamål att anmäla Alexanders död för dennes bröder Hans, Anders och Christian Perssöner. Påföljande morgon medföljde dessa till Ejde, dit liket emellertid blifvit hemforslat. På aftonen den 21 sistl. April kl 5 kom Länsmannen till Ejde i sällskap med Fanjunkaren J. M. Wikström för att hålla polisförhör.

Uppläst och vidkänt.

Spord af åklagaren uppgifva den tilltalade, att någon skiljsmessa vid den omtalade granen, dit Alexander enligt Johannes Perssons berättelse lofvat följa den tilltalade, icke uppstod, och invänder den tilltalade mot Johannes Perssons berättelse endast med afseende på det yttrande, den tilltalade och Alexander skola haft vid ankomsten till Ejde, att de dragit knifvar

mot varandra, att den tilltalade ej kan erinra sig detta. På fråga hvarför den tilltalade enligt Johannes Perssons berättelse bestigit berget vid Ejde, svarar han, att han aldrig förr varit vid Ejde, hvadan han från berget ville se den omgifvande trakten.

Anders Persson i Ejde: Besökte auktionen vid Hofsäter Onsdagen den 20 sistl. April. Frampå qvällen ville Anders gå hem och bad då afl. Alexander Persson följa med, hvartill denna invände, att han först måtte ha penningar af fadern samt bad Pn (Persson) vänta. Pn vitsordar den tilltalades uppgift angående Alexanders varning för den, som under auktionen bjöd på mycket brännvin, men tillägger, att denna varning endast gällde den tilltalade. På morgonen då Pn och Alexander skulle gå hem, mötte de mellan Hofsäter och Holkekärr den tilltalade kommande från sistnämnda ställe. Pn hade gått något afsides så att

Alexander var den som först mötte den tilltalade. Då Pn hörde oljud och svordomar, skyndade han till vägen där han fann den tilltalade och Alexander i slagsmål angående en mössa, som Alexander förlorat och den han påstod att den tilltalade tagit. Sedan Pn skiljt dem åt och mössan på marken tillrättaskaffats vid skenet af en lyssticka, emedan det var mörkt, förklarade både den tilltalade och Alexander, att en utaf dem skulle satt till lifvet, om inte Pn kommit. Härvid kom Anders Persson i Klageröd tillstådes under hotande förebråelser mot den tilltalade och Alexander, därför att de varit i slagsmål. Vid Holkekärr uppehöll sig alla tre följeslagarna en fjerdedels timma derunder Pn och Alexander woro inne i stugan men den tilltalade till största delen utom väggarna.

Före utgåendet från Holkekärr sade den tilltalade, halft frågande, att han väl finge följa med till Ejde, hvartill likväl Alexander genmälde i afvisande ton, att han icke hade något att bjuda den tilltalade på. Denne följde emellertid med Pn som gick något i förväg till Rör, medan Alexander talade med sin broder Christian Persson i Holkekärr. Från Rör woro alla tre i sällskap förbi Amunderöd, der de hvilade en stund, till Ejde. Sedan de gått ett stycke efter hvilat, märkte Pn på något afstånd vester om vägen en karl, som han icke kunde igenkänna, bärande något föremål, det Pn tyckte likna en bössa, och gjorde Pn den tilltalade och Alexander uppmärksamma på hvad Pn sålunda erfor, hvarvid alla tre hörde att karlen hojtade till en gång. Under vägen mellan Amunderöd och Ejde frågade den tilltalade om Alexander hade alla penningarne med sig vid auktionen, hvilken fråga härledde sig af ett föregående samtal om de penningar, Alexander vid auktionen emottagit af fadren, och vill Pn minnas att den tilltalade börjat öfver detta samtal. Vid ett tillfälle under sistnämnda vägsträckas tillryggaläggande vände sig den tillt. till Alexander under yttrande: "det wore värdt att lägga till dig så du låge der", hvartill Alexander genmälde: "kanske wore det så godt, så wore det slut". Detta den tilltalades yttrande förekom efter talet om penningarne och Pn kan icke erinra sig, om yttrandet war en följd af föregående samtal eller ej. Vid Ejde skiljdes Pn från sina följeslagare och gick hem till sitt. Kl mellan 8 och 9 samma morgon märkte Pn den tilltalade på ett berg vid Johannes Perssons stuga, och då den tilltalade straxt derefter kom hem till Pn för att låna ett borr samt Pn frågade, vad den tillt. gjort uppe på berget, svarade denne, att han varit uppe för att se sig omkring och huru långt sjön ginge, som ligger i närheten. Den tilltalade fick borret och gick sin väg.

Uppläst och vidkänt

Den tilltalade bestrider, ehuru icke icke synnerligen ifrigt, det han haft ofvan citerade yttrande till Alexander samt nekar, att hafva börjat samtalet om penningarne och vill ej heller medgifva, att Alexander afvisade honom vid Holkekärr.

Olava Persdotter från Skådet: den 20:e sistl. April vid pass kl 12 på middagen gick Pdtr (Persdotter) hemifrån öfver Elleliens bro vägen förbi Wassbotten, Nassebacken och Nygård till Ejde, det hon anlände kl något öfver ett, utan att under vägen hafva mött den tilltalade eller Alexander och utan att något annat ådragit sig hennes uppmärksamhet, erinrande hon sig dock att hon på Nygårds egor hörde något prassla på södra sidan om vägen ute i en myr, men hon såg ej hvad det var, och fäste sig ej heller dervid. Emellan Skådet och Ejde, den väg Pdtr gick, är ungefär en half mil. Sedan den tilltalade fått uppgifva, hvilken väg han tagit från Elleliens bro till Skådet, förklarar Pdtr att hon gått samma väg. Pdtr uppehöll sig ock på vägen och gick i vanlig skridt.

Uppläst och vidkänt.

Magnus Persson i Skådet: Kl ungefär 3/4 3 em den 20 sistl. April kom den tilltalade till Skådet och stannade en stund på vägen för att tala med Pn, som plöjde i åkern derintill. Den tilltalade nämnde, att han varit på Ejde och tagit afsked af Alexander Persson, att Alexander följt honom till Mörtekärnet, att den tilltalade sedan han skiljts från Alexander, sett en med bössa försedd obekant karl komma och möta den sistnämnda, då han återvände samt att både Alexander och den obekante karlen, efter att hafva mött hvarandra, blifvit kvarstående så länge den tilltalade kunde se dem. Berättelsen om karlen gjordes af den tilltalade utan att Pn dertill gaf anledning. Pn fann intet ovanligt hos den tilltalade men erinrar sig, att han war mycket svettig och smutsig i ansiktet samt nerdammad(?) om stöflarna.

Uppläst och vidkänt.

Den tilltalade anmärker att han endast sagt till Pn, det han sett den omtalade karlen på södra sidan om Mörtekärnet gående mot vägen, hvarpå Alexander återvände. På fråga hvarför den tilltalade nämnt denna omständighet för Pn, säger han att han ville berätta så, som det verkligen förhöll sig.

Magnus Trulsson från Sögård: då den tilltalade på qvällen den 20 sistl. April hemkom, var han sig icke olik, men det tycktes Tn (Trulsson), att den tilltalade hade gråtit. Han förklarade att han varit på Ejde och tagit afsked af Alexander Persson samt att båda varit bedöfvade och gråtit vid skiljsmessen.

Uppläst och vidkänt.

Hans Andersson i Nasselebacka: An (Andersson) har fyllt 13 år. Den 20:e sistl. April kl mellan 11 och 12 f.m. walade An tillsammans med Inger Jönsdotter får i fjellet vid södra hörnet af det så kallade Mörtekärnet. De märkte då på norra sidan af kärnet tvenne karlar gående mot det omtalade afloppsdiket. Den ene af dessa karlar hade mörka kläder och den andre, som icke hade någon rock, var iklädd blå undertröja och mörka byxor. Strax sedan karlarne passerat, lagade sig An och Inger Jönsdotter iordning att gå hem till Nasselebacka. Då de derefter genom en sänkning i fjellet kommo upp till vägen på Nygårds egor, trodde de, att de skulle se till de båda karlarna, men märkte likväl ingen av dem. Då de förut sett dem, hade de äfven hört dem tala högt. An och Inger Jönsdotter hade allt sedan morgonen hållit sig i närheten af Mörtekärnet, men märkt icke någon annan karl än de båda omtalade.

Uppläst och vidkänt.

Den tilltalade förklarar, att såväl han som Alexander sågo de båda barnen på andra sidan Mörtekärnet.

Inger Jönsdotter i Nasselebacka: fyllde 13 år den 16 sistl. Oktober, berättar lika med Hans Andersson och säger bestämdt att karlarna voro nära afloppsdiket, då hon förlorade dem ur sigte.

Uppläst och vidkänt.

Härefter anhåller åkl. om vittnesförhör med Anders Pettersson i Holkekärr, pigorna Amalia Olausdotter och Oleana Olsdotter från Hofsäter, Olaus Mattsson under Ejde, Magnus Wester derstädes och Kronorättaren P. Lund. Den tilltalade anmärker såsom jäf mot Anders Pettersson, att han skall vara af den tilltalades fader stämd till Tinget för olofligt tillgrepp af famnved från den sistnämnde, hvilken anmärknings riktighet medgifes af såväl vt. som åkl. I anledning häraf förklarar HR att Anders Pettersson för närvarande icke kan på ed höras, hvaremot det tillåts honom att upplysningsvis utan ed aflägga sin berättelse.

Som jäf mot de öfriga vittnena icke förekommer, få de aflägga sanningseden och emottaga erinran om dess betydelse, hvarefter alla vittnena höras hvar för sig och berätta:

1. Anders Pettersson i Holkekärr: Palmsöndagen den 9 sistl. April om natten till måndagen kom den tilltalade och knackade på hos vt, som insläppt honom. Den tilltalade, som var något rusig, kom då från grannstugan, der Olaus Persson bor. Då vt sporde, hvart han ämnade sig, svarade han, att han skulle gå hem till Sögård för att taga de penningar, Alexander Persson skulle ha till bestridande af utgifter för sin resa till Amerika och hvilka penningar Alexanders fader hade förvarade uti en kista, och skulle den tilltalade, som frågade, om vt ville vara med om stölden, hafva desse penningar till kreaturshandel. Vt uppmanade den tilltalade att lägga sig istället, emedan han var rusig, hvilket han äfven gjorde, och qvarblef han till morgonen, då han aflägsnade sig, utan att vt vet hvart han tog vägen.

Den tilltalade förklarar vt berättelse lögnaktig i hvad den rör den tilltalades uppgifna förslag att stjäla de omtalade penningarna, och påstår den tilltalade, att något sådant aldrig var i fråga vid detta hans besök hos vt.

2. Amalia Olausdotter i Hofsäter: vt har intet att i målet upplysa.

3. Oleana Olausdotter från Hofsäter: då den tilltalade och Alexander Persson vid auktionstillfället den 20:e kommo till Hofsäter, besökte de först vt fader Olaus Olsson, men aflägsnade sig snart tillsammans och gingo upp till auktionen i granngården. En stund derefter kom den tilltalade ensam tillbaka och svor då öfver, att Alexander narrar honom med sig till auktionen, emedan den tilltalade hade så lång väg hem.

Den tilltalade nekar ej detta.

4. Olaus Mattsson under Ejde: den 20:e sistl. April vid pass kl 3 e.m. fick vt och Magnus Wester bud med ett wallhjon från Johannes Persson i Ejde att genast komma fram för att följa Persson med till Mörtekärnet, der Alexander Perssons döda kropp funnits. Vt och Wester samt Hans Andersson under Ejde woro derefter Johannes Persson följaktiga till kärnet hvarefter de i dess nordwestra hörn uti en inskärning funno Alexanders kropp liggande synlig i vattnet, ehuru detta var något grumligt.

Kroppen, som nedhölls vid bottnen af en sten och låg på öfver en half alns djup, uppdrogs af Wester med vt till-

hjälp på en tufva. Vid besiktningen befanns kroppen utan tecken till lif samt dess hufvud och ansigte förfärligt söndersargade af många stora, djupa och skarpkantiga sår, som började blöda efter det liket kommit ur vattnet. Härefter undersöktes den dödes kläder, hvarvid befanns: att hatt och träskor, som den döde förut skulle haft på sig, voro borta; att en portmonaie, innehållande 80 öre i silfver, samt klockan och en fällknif qvarlåg i fickorna, men att plånboken med deri förvarade penningar, hvilka, enligt Johannes Perssons uppgifter, Alexander skolat innehåft vid bortgåendet från Ejde, woro försvunna. I anledning häraf och sedan fråga uppstått, att Länsmannen borde underrättas, woro vt och några andra tillstädeskomna personer Johannes Persson följaktige upp till Ejde för att efterse, om de saknade penningarna woro nerlagda i kistan eller eljest qvarliggande hemma, hvilket dock icke var förhållandet. Härefter voro vt och Johannes Persson i följe till vt hem, hvarifrån Persson fortsatte vägen till Länsmannen. Annandag Påsk den 17 sistl. April kom jäfvade vt Anders Pettersson i Holkekärr hem till vt och berättade då, att den tilltalade någon tid förut varit hos honom och föreslagit honom att följa med till "gubben i Sögård" för att stjäla de penningar, som Alexander Persson skulle hafva för sin resa till Amerika.

5. Magnus Wester under Ejde: vt berättar i full överensstämmelse med vt no 4 angående omständigheterna före, vid, och efter ankomsten till stället der Alexander Perssons döda kropp fanns nedsänkt, samt tillägger att vt då vt no 4 och Johannes Persson aflägsnade sig, stannade qvar vid liket, och gick vt då omkring för att upptäcka spår efter gerningsmannen till det brott som vt antog här vara begånget. Vt fann tydliga märken i den sumpiga marken, utvisande att den döde blifvit släpad från vägen ungefär 8 alnar öfver tufvorna ut i kärnet. På en tufva, der liket släpats fram, fanns blodleffer. Nogot spår efter den som måste hafva släpat liket, kunde vt icke upptäcka och de voro dessutom utplånade sedan flera personer gått samma väg för att komma ut till stället, der liket var sänkt. Nära vid vägen lågo några större och mindre, ur marken nyss lösbrutna kantiga stenar, på hvilka vt dock icke kunde märka något blod, men de lågo i vatten, hvaraf sådant kunnat afsköljas. Vt märkte icke några spår efter träskor på vägen mellan nyss beskrifna ställe och det omtalade aflopps diket. Vt qvarblef på stället öfver natten i sällskap med Hans Andersson från Intagan under Ejde samt Olaus Perssons jemål från Ejde, tilldess på morgonen den 21:e. Aflidne Alexanders Perssons fader kom tillstädes samt bad vt och de öfriga föra liket till Ejde, hvilket de äfven gjorde. Vt var närvarande vid polisförhöret sistnämnde dags afton samt begaf sig derefter, i sällskap med Christian Persson i Holkekärr till Sögård för att på Länsmannens begäran anställa undersökningar. De stannade på Skådet öfver natten samt fortsatte på morgonen den 22:e till Sögård, hvarest de icke funno något som kan gifva anledning till misstankar mot den tilltalade.

6. Kronorättaren P. Lund: på tf Länsmannen Luttropps order inställde sig vt på hemmanet Sögård natten emellan den 20 och 21 sistl. April för att häkta den tilltalade. Vt var åtföljd af Gustaf Olsson i Klageröd samt Andreas Johansson i Ligeld. Sedan de gifvit många kraftiga slag på dörren blefvo de insläppta af den tilltalades broder Magnus. Den tilltalade hade redan waknat af bullret, men låg ännu qvar i sängen. Vt tillsade genast den tilltalade att stiga upp och följa med till Länsmannen. Han steg först upp vid andra uppmaningen samt frågade, hvad Länsmannen ville, hvartill vt svarade, att den tilltalade nog visste det. Härefter upplystes fadren om misstanken mot sonen hvarvid fadren som synbarligen djupt smärtades häraf, förebrådde sonen hans eländiga lefnad och den brottsliga bana han beträddt. På vägen till häktet yttrade den tilltalade, att han efter skiljsmessen från Alexander Persson sett en obekant karl med bössa på norra sidan om Mörtekaräret gående mot vägen, hvarpå Alexander återvände.

Den tilltalade nekar att hafva uppgifvit norra sidan istället för södra samt förklarar, att en felsägning af honom kan hafva varit omöjlig.

Berättelserna upprepade ur protokollet vidhållas af vittnena, hvilka fordra ersättning för inställelsen under vitsordade uppgifter att vara boende på följande afstånd ifrån Tingstaden, nemligen: Anders Pettersson, Olaus Mattsson och Magnus Wester fem fjerdedels mil, Amalia Olausdotter och Oleana Olausdotter fem åttondels mil samt kronorättaren P. Lund en åttondels mil.

Åklagaren företer tvenne stenar, den ena större om 5 á 6 skålpund* och den andra mindre om 1 skålpunds vikt, båda med mycket skarpa kanter samt den mindre spetsig och i synnerhet formad att dermed tillfoga det första banesåret, och igenkänna stenarna af vt Wester att vara af dem, vt omtalat. Tecken af blod kan på stenarna icke märkas, ehuru deras ojemma ytor äro brunaktiga.

Slutligen anhåller åkl. om uppskof med målet för flere personers hörande och vidare bevisnings anskaffande, och yrkar åkl. derjemte att den tilltalade emellertid må fortfarande förblifva häktad.

Efter enskild öfverläggning afkunnar HR följande:

Utslag

Med bifall till åkl. anhållan om uppskof utsätter HR målet till fortsatt behandling härstädes den 23 i innevarande månad till hvilken dag åkl. har att inkalla de personer han vill i målet höra, samt anskaffa vidare tillgänglig bevisning, och finner HR sådana omständigheter hafva emot den tilltalade förekommit, att han i afbidan på nästa rann-

sakning bör fortfarande hållas häktad, skolande han i kraft af detta beslut utan dröjsmål till Uddevalla Kronohäkte införpassas samt der förvaras till nästa rannsaking, då jemväl Per Andersson från Sögård egen närvara, om han finner nödigt.

(v189670.b179)

Litt. A.

No. 12.

Protokoll hållet på hemmanet Ejde i Nafverstad socken den 21 April 1865.

Sedan hos undertecknad t.f. kronolänsman i Bullarens härad den 26 dennes anmälts att drängen Sander Persson från Sögård i Nafverstads socken funnits nördad samt den döda kroppen nedsänkt i Mörtekärnet på hemmanet Ejdes egor i Nafverstads socken, så, efter det jag denna dag låtit häkta drängen Anders Trulsson från Sögård, förut mindre välkänd samt i Norge straffad för stöld, på skäliga misstankar att han begått våldsgerningen, företages härstädes i närvaro af Herr Fahnjunkaren J. M. Wikström mfl. vittnen polisundersökning för utrönande huru och af hvem Sander Persson blifvit mördad samt för att verkställa yttre besiktning på hans döda kropp.

Härvid hörd och berättar:

Johannes Persson från Ejde, den dödes svåger:

Att Sander Persson ankom till honom i sällskap med Anders Trulsson de 20 dennes kl 1/4 till 6 f.m. från Hofsäter, hvarest dagen förut varit en auktion. De voro något rusiga samt berättade, huruvida de förut varit ovänner och dragit knifvarna mot hvarandra, men nu fullkomligt försonade. De hvilat hos Johannes Persson några timmar, hvarunder Sander sof lugnt, men Anders Trulsson nästan intet. Då Anders Trulsson vid pass kl 11 f.m. skulle begifva sig hem till Sögård, beläget omkring en mil från Ejde, söker han enträget öfvertala Sander att följa sig på vägen, hvilket denne dock ogerna vill göra, alldenstund han en timme derefter skola resa till Strömstad, på väg till Amerika. Emellertid lät Sander beveka sig att följa med på vägen mot Anders Trulssons hem men som Sander blef länge borta, sprang Johannes Persson omkring kl 1 e.m., efter åt det hållet han gått för att påskynda hans återvändande hem. Då han icke anträffade honom trodde han att Sander lagt sig att sofva ute på marken samt gick åter hem. Emellertid förnyade han omkr kl 2 e.m. ånyo sina efterforskningar samt påträffade omkring kl 1/2 3 e.m. Sanders döda kropp omkring 700 alnar från sitt hemvist nedsänkt på omkring en alns djup i en inskärning af Mörtekärnet omkring 8 alnar från en derförbi ledande gångstig. Ytterligt förfärad häröfver sprang han hem efter 3:ne oskylda personer Magnus Wester under Ejde, nu närvarande, Olaus Mattisson och Hans Andersson dersammastädes.

Magnus Wester: Att han vid sin ankomst till Mörtekärnet med tillhjälp af ofvannämnde personer denne upptog Sanders döda kropp, som låg på omkring en alns djup, nedhållen vid bnotten af en sten vägende ungefär 2 pund. Många spår och märken efter att kroppen blifvit släpad från gångstigen omkring 8 alnar ut till vattnet, syntes på den fuktiga marken och tufvorna, men dessa utplånades till största delen under det kroppen uppbars till gångstigen, innan de besinnade att noggrannare gifva akt på den.

Den döde hade sin portmonnai och sitt ur på sig, men hans hatt och träskor, äfvensom den plånbok, innehållande omkring 375 Rd Rmt, hvaribland en sedel å 100 Rd af Göteborgs Enskilda Bank, 5 stycken Norska 10 sedlar samt återstoden i diverse sedlar, hvilken Sander, enligt uppgift af sin fader Per Andersson från Sögård samt från svåger Johannes Persson från Ejde, hade på sig vid utgåendet om morgonen, voro borta.

Wid yttre besigtning å den döda kroppen, som hade blifvit framskaffad till Ejde, befinnes denne vara iklädd de kläder, som han i livstiden bar. På högra tinningen samt kinden synas fem djupa sår, ett djupt sår bakom högra örat, ett större sår i pannan, venstra örat klufvet, tre sår på venstra sidan af hufvudet, alla liksom tillfogade af hvassa stenar, men ej af eggvapen. Kläderna äro hela och intet antyder att den mördade hunnit sätta sig till motvärn om icke ett mindre skrubbsår på öfre sidan av hvarje hand.

Härefter besigtigas stället der mordet skett, som är i enlighet med hvad som förut beskrifvits. Tvenne mindre hvassa stenar liggande på den fuktiga mossan mellan gångstigen och vattnet samt förmodligen begagnade till de första dråpslagen, tillvaratages. Dessutom finnas å samma ställe tvenne stora platta stenar af omkring två punds tyngd och antagligen begagnade vid tillfogandet af de större såren.

Några spår eller föremål ledande till mördarens upptäckande, kunna, oaktat sorgfälligaste undersökning ej upptäckas.

Som undertecknad under morgondagen af utlyst tjensteförättning är förhindrad att verkställa vidare efterforskningar, uppdragas tillsvidare Magnus Wester från Ejde och Anders Johansson från Stabäckehult att gemensamt med den aflidnes boroder Christian Persson från Holkekärr, bevaka Anders Trulssons hemvist Sögård samt der verkställa undersökning i hans kläder och forska efter de röfvade penningarna samt andra föremål som kunna leda till nödige upplysningar.

som ofvan

E. Luttropp

(v189670.b180)

Litt B. No:12

Protokoll, hållet vid den medikolegala obduktion, som på anmodan af t.f. Domhufvanden af undertecknad verkställde å liket efter drängen Alexander Persson, Sögård, Nafverstads socken, den 23 April 1865. Vid obduktionen som förrättades å tingsstället Östad, voro närvarande Kronolänsman Luttropp jemte Kronorättaren P. Lund m fl.

Speciesfacti

Thorsdagen den 20:e April sedan drängarna Anders Trulsson och Alexander Persson, som dagen förut varit tillsammans på en auktion om morgonen vid pass kl 5 anländt något rusiga till den senares svåger Johannes Perssons bostad, lade de sig, hvarefter Alexander Persson insomnade, men ej Anders Trulsson. Några timmar derefter upstego de. Anders Trulsson som omsade sig skulle gå till sitt 1 mil derifrån belägna hem, öfvertalade envist Alexander Persson att följa sig ett stycke på väg, hvilket denne sednare ogera gjorde alldenstund han en timme derefter skulle resa till Strömstad och vidare till Amerika. Emellertid lät Alexander öfvertala sig att följa med men då han ej återkom gick omkring kl 1 ef.m. hans svåger Johannes Persson, som trodde att han möjl lagt sig på marken och insomnat, för att söka honom. Då Johannes Persson ej träffade den han sökte gick han ånyo en timme senare för att söka honom och efter ungefär 1/2 timmes sökande fann han Alexander Persson omkring 700 alnar från sitt hemvist och omkring 8 alnar från gångstigen liggande på ryggen i ett grundt vatten med sten af omkring 2 lispunds tyngd på bröstet. Johannes Persson gick sedan och skaffade personer till hjälp och forslade liket till sitt hem. Spår efter att liket släpats från gångstigen till vattnet syntes i den fuktiga marken. Plånboken hade den mördade på sig men de i den förvarade 375 Rd voro borta.

Anders Trulsson, en illa känd person och som förut i Norge afstraffats för stöld häktades såsom skäligen misstänkt att hafva begått mordet. Den anklagade är endast 19 år gammal och den mördade var 24 år.

Yttre besigtning

Liket är af medelmåttig längd och temligen godt hull. Likstelhet i hela kroppen, hufvudet besatt med yvigt mörkt hår, ögonen slutna, munnen något öppen.

På venstra sidan af pannan och hjessan finnes ett, genom yttre betäckningarna gående sår, af omkring 2 1/2 tums längd, straxt ofvanför örat å samma sida ett dylikt sår af omkring 1 tums längd, å venstra tinningen ett dylikt af lika längd, å venstra ögonbrynet ett mindre djupt tvärgående sår af 3/4 tums längd, från inre venstra ögonvinkeln går ett gapande sår öfver näsryggen till en tum ofvanför högra munvinkeln, hvilket sår omkring 1/2 tum af näsans skiljevägg synes tydligt, näsbenet sönderkrossade. Midt på pannan ett äfvenledes genom yttre betäckningarna gående sår af 2 1/2 tums längd. På högra sidan af pannan ett dylikt af 1 1/2 tums längd, ett lika beskaffat sår af samma längd å högra hjessan, straxt ofvanför högra örat ett dylikt af 1 tums längd, framom högra örat ett dylikt af samma längd, straxt framom detta sår ett annat äfvenledes af 1 tums längd. Straxt nedom högra kindbenet ett nästan trekantigt sår som genomborrar kinden, straxt nedanför detta ett dylikt men mindre djupt gående sår. Öfre delen af högra örat klufvet. Å nacken ett sår af omkring 1 tum längd. På åtskilliga ställen i ansigtet mindre skråmor. På flera ställen är, på botten af dessa sår, benhinnor aflossade från hufvudskålen. Stark blodutgjutning omkring fåran i de mjuka beteckningarna. På yttre sidan af venstra handen stor och ringfinger samt högra handens pekfinger skråmor af mindre betydenhet. Högra tinningmuskeln sönderkrossad, utgörande en nästan grötaktig massa.

Inre besigtning

1 Hufvudet

Blodutådring mellan hufvudskålen och benkalotten. På nedre delen af högra hjessbenet är en uppåt vinkelformig, genom benkalotten gående fraktur, innefattande 2 1/2 tum af det derstädes intryckta hjessbenet, från midten av främre sidan af denna vinkel utgår i hjessbenets yttre lamell en fraktur sträckande sig uppåt och bakåt 1 1/2 tum. Från bakre sidan och nedre ändan af nämnda vinkel finnes en, äfvenledes genom hela benkalotten gående fraktur i tinningsbenet framåt och nedåt 1 1/2 tum långt, tinningsbenet derstädes intryckt, den yttre fogningen mellan höger hjess- och tinningsbenen lossad. Från yttre sidan af kilbenets venstra stora flygel finnes en äfvenledes genom hela benmassan gående fraktur sträckande sig en tum uppåt hjessbenet, hvarifrån den utgrenar sig, den ena grenen går vidare 1/2 tum uppåt hjessbenet, bildar sedan en rätkantig vinkel och går fram på pannbenet 1 1/2 tum, den andra grenen går nästan rakt bakåt en god tum, höjer sig sedan uppåt och går äfven hjessknölen nära till yttre nackbensknölen. Stark blodutådring mellan hufvudskålen och hårda jernhinnan. På åtskilliga ställen synnerligars å lägre hjess och tinningsbenet, fissurer å hufvudskålens inre lamell utan motsvarande å den yttre. Hufvudskålen af ovanlig tjocklek.

Hjernans alla hinnor blodfulla, hjernmassan blodprickig, å högra hemisfären intryck af hjess och tinningsbenen, hjernkamrarna tomma, ådernåten bleka, på botten å hufvudskålen omkring en matsked brunaktigt serum.

Å öfre ytan af högra ögonhålans öfre vägg en fissur af 1 1/2 tums längd gående från tuppkammen bakåt och utåt, från midten af inre ytan af kilbenets högre stora vinge fortsätter bakåt och utåt i tinningsbenets fjelldal en fissur af lika längd. En fraktur går tvärs öfver högra tinningsbenet klippiga dal. En fissur tvärs öfver turkiska sadeln. Från öfre ändan af inre ytan af kilbenets venstra stora vinge fortsätter bakåt och inåt i tinningsbenets fjelldal, en fissur af 2 tums längd. Äfvenledes i tinningbenets fjelldal går en annan fissur af 1 tums längd nästan parallellt med den klubbiga delen.

2 Bröstat

Hjertsäcken innehåller något blodigt vatten. Hjertat friskt. Den venstra lungan fastväxt till betydlig del vid bröst-korgen, i öfrigt begge lungorna friska.

3 Buken

Magsäcken nästan full af en vällingstjock massa. Så väl tunn som tjocktarmarna fulla af excrementer. Angående lefvern, mjelten och njurarna intet att anmärka. Sålunda befunnits sanningsenligt dikteradt uppläst och justeradt.

W. A. Ingelsson

Att alla caviteter äro öppnade och protokollet under tiden dikteradt intygar

E Luttrupp

P Lund

tf. Kronolänsman

Kronorättare

Utlåtande

Efter hvad således genom besigtningen och liköppningen blifvit ådagalagdt synes att Alexander Persson ljugit döden genom honom tillfogade yttre våld, samt att det är högst sannolikt, att nämnda våld utöfvats medelst stenar försedda med skarpa kanter, hvilket jag ej ??? på min aflagda embetsed intygar utan ? med denna min edliga förpligtelse, så sant mig Gud hjelpe till lif och själ, bekräftas

W. A. Ingelsson

Hoghem den 25 April 1865.

(v189670.b182)

No. 12 Litt. C.

Prestbetyg

För hemmasonen Anders Trulsson från Sögård i Nafverstads församling häktad såsom misstänkt för rån och mord. Född den 18 November 1845 i Nafverstads församling och Bullarens härad å hemmanet Sögård i Bohus Län.

Föräldrarna, som ännu lefva äro Bonden Truls Christensson och hustru Greta Andersdotter äro födda och hafva alltid vistats inom Nafverstads församling.

Har åtnjutit ömma föräldrars vård och efter sitt stånd god uppfostran - varit tillhållen undervisning i hemmet och i folk-skolan der han visat god flit och gjort goda framsteg - Är med mycket god kunskap till Herrans Nattvard admitterad 1861 och begått den senaste inom loppet af denna månad den 8:e.

Är till äktenskap underårig - Har en äldre broder och tre yngre syskon - flere anförvandter å faderne och möderne-sidan - alla wälfröjdade - är syskonbarn till den mördade.

Har alltid varit bosatt och mantalsskrifven i Nafverstads församling.

Icke på officiell väg anmäld eller tilltalad för gröfre brott, men skall hafva varit beskaffad eller fäld för stöld vid Sarpsborg i Norge.

Uddevalla o Nafverstad den 29 April

C A Landberg

P.L.

(v189670.b183)

Litt D.

No. 12.

Ynglingen Xander Persson var född i Nafverstads församling den 4 Maj 1841 af föräldrarna Bonden Per Andersson i Sögård i hans första gifte med Hustrun Christina Andersdotter funnen mördad ute på marken den 20 April 1865. attesterar

C A Lundberg

P L

1865 den 23 Maj

Bullarens S.T. 1865

No 60

fortsättning af No. 12.

Det under No 12. härofvän antecknade mål emellan t.f. kronolänsmannen E Luttropp, åklagare, samt häktade bondesonen Anders Trulsson från Sögård, tilltalad för att hafva våldsamlingen afdagatagit och rånat drängen Alexander Persson från nämnda hemman, har blifvit utställt till fortsatt behandling denna dag; och då målet ifölje här af nu påropas blifver den tilltalade, hvilken sedan sista rannsakingen förvarats å Uddevalla kronohäkte och efter Domhufvandes rekvisition hitförpassats från Häradshäktet inhemtad i närvaro af åkl. E . Luttropp samt den dödades fader Per Andersson i Sögård.

Det skulle här antecknas, att H. R:ns ordförande i närvaro af t.f. Kronol. Luttropp och f.d. Kronorättaren Anders Axberg sedan sista rannsakingen tagit i ögonsigte en del af de ställen, som vid nämnda rannsaking förekommer, samt att derefter genom Ordförandens försorg blifvit för målets lättare handläggning, upprättad en till behovet lämpad, ehuru icke mathematiskt noggrann karta öfver trakten omkring Norra Bullaresjön, med särskildt afseende på det ställe, hvarest åtalade brottet borde hafva blifvit begånget; och anser Ordföranden ett försök att här nedan genom beskrifning åskådliggöra sistnämnda ställes omgifning och böra wara för saken främmande:

Hemmanet Ejde innehafves af tvenne åboer, bröderna Johannes Persson och Anders Persson. Den sistnämndes bostad ligger ungefär 200 alnar nordost från Johannes Perssons som är beläget vid foten af det berg hvilket i Johannes och Anders Perssöners berättelse förekommer. Åt söder, väster och nordost har man från detta berg en ganska vidsträckt utsigt öfver den närliggande Ejdesjön och den obebyggda fjelltrakten. Åt öster deremot och nordost begränsas synvidden af närbelägna och högre uppskjutande bergshöjder, hvadan den s.k. Höghällegranen är det enda i rannsakingen omtalade föremål, man åt detta håll kan upptäcka. Från Johannes Perssons stuga har den omtalade och på kartan utmärkta gångstigen en någorlunda stark lutning uppåt till Höghällegranen, stående uti ett af berget bildadt pass, hvarigenom stigen leder och hvarifrån här har en obetydlig lutning nedåt till Mörtekärnet. Detta kärn, som utgöres af ett öppet watten med föga sumpiga stränder, i norra ändan två till trehundra alnars bredd, i söder och norr 6. å 800 alnar långt, omgifvet af i allmänhet långsluttande, än alldeles kala och än ljungbevuxta fjellberg, varseblifves icke från gångstigen förrän Höghällegranen passerats. Uti Mörtekärnets nordvästra hörn finnes euti kanten en inskärning omkring 8 alnar lång, med likhet af ett förfallet sumpigt dike, gående i linea med och knappt åtta alnar ifrån gångstigen som här tränger sig in mellan kärnets norra kant och foten af ett tvärstupande berg. Det var uti nämnda inskärning, som Alexander Perssons döda kropp fanns nedsänkt. Sedan gångstigen ledt öfver ett större afloppsdike från nordöstra hörnet af Mörtekärnet, viker han 20. å 30. alnar åt söder på sidan om ett sluttande ljungbevuxt fjell, men kröker derefter åt öster upp till höjden af nämnda fjell. Uppkommen på denna höjd ser man ej allenast norra hälften av den djupt under liggande Norra Bullaresjön, utan äfven de på sluttningarna mot dess stränder belägna hemmanden Nygård, Nasslebacken, Wassbotten Ellelien och Skådet.

Sluttningen åt öster och sydost från ?nämnda höjd är än lågsluttande och än brådstupande samt beväxes med ymnig barr- och löfskog.

Innan justering af den tilltalades med sista rannsakingen afgifna berättelsen vidtages, får han upprepa omständigheterna vid och efter sitt och afl. Alexander Perssons aflägsnande från Ejde den 20 sistl. April, och går den tillt. med afseende på förra berättelsen i denna del följande afvikelser och tillägg: den tillt. medgifver nu, det han måste uppmåna Alexander Persson tvenne gånger innan denne lofvade följa honom från Ejde; dock hörde ej den tillt. Höghällegranen nämnas såsom det ställe, hvarest Alexander ville återvända. De fortsatte att gå förbi nämnda ställe äfvensom Mörtekärnet. Ungefär 30 alnar på andra sidan afloppsdiket hvilade de mellan 5. och 10. minuter, hvarefter skiljemessan skedde. Redan då de woro på midten af kärnets sträcka, märkte de den omtalade karlen, kommande sydostifrån öfver en bergskulle ned mot kärnet, vid hvars kant han gjorde en vinkel åt mot väst ämnade sig ut till gångstigen. Karlen war ända intill skiljemessan synlig för den tillt. som nu vill yppa sin misstanke, att denne icke war någon annan, än det af den tillt. vid sista rannsakingen jäfrade vittnet Anders Pettersson i Holkekärr. Misstanken har hos den tillt. uppstått sedan sista rannsakingen af flera anledningar. Dels erinrar han sig nu, att rösten hos den karl, som tidigt på morgonen förmimmts i trakten, hade mycken likhet med Anders Pettersson och dels påminner han sig, att karlen var iklädd grå hatt alldeles lik den Anders Pettersson vanligen bär, och anser den tillt. detta i förening med vt Olaus Mattsson under Ejde uppgifvit, att Anders Pettersson dagarna förut uppehållit sig i trakten af Ejde, utgöra tillräckligt skäl för sin yppade misstanke. Den tillt. anser sträckan öfver Mörtekärnet wara så lång, att han icke kunde igenkänna karlens anletsdrag. Då den tillt. och Alexander woro vid afloppsdiket, märktes de båda wallhjonerna vid södra ändan af kärnet, hvarifrån de just då höllo på att aflägsna sig. Sedan den tillt. skiljts från Alexander, tog han genast af från gångstigen åt sydost i riktning mot Wassbottens backar. Uppkommen på en af de bergshöjder han hade att passera vände han sig om och fick dervid sigte på Alexander, som då hunnit till afloppsdiket. Det var alltså 5. minuter efter skiljemessan som den tillt., i det han vände sig om, såg Alexander på ryggen. I

förra protokollet heter det neml. att den tillt. ungefär 5. minuter kunde se Alexander på ryggen. Den tillt. kom ut på Norska vägen i öfversta ändan af Wassbottens backar. Då han skulle gå utför dessa backar och märkte att vägen samma dag blifvit gruskörd stadnade han 3 á 4 minuter för att få tala med ? som förde grus på sitt vägstycke. Han träffade emellertid icke och såg ej heller någon gruskörare, men märkte i närheten af Wassbotten en qvinnoperson hvilken wallade får till venster om vägen ute på gärdet. Den tillt. uppgifver nu att han gått till Wassbottens backar för att där komma öfver sjön; men som stranden ligger temmeligen aflägsset från dessa backar, följde han vägen ett stycke för att isen var ???, icke göra en ännu större krokväg. Med iakttagande av tiden, då den tillt. lemnade Ejde, tror han att klockan var ungefär half tolf, när han gick förbi den första gården uti Wassbotten, Han uppehöll sig sedan endast 2 á 3 minuter vid påtändandet af sin pipa mellan Elleliens bro och Ellelien. Den tillt. tror att klockan var half ett, då han träffade sin kusin Magnus Persson i Skådet. Han igenkände den ene af de personer, som han såg vid Laggarehult, och benämner honom Olaus Jonasson.

Då det öfriga af den tillt.s berättelse sådan den blifvit vid sista rannsakingen uppfattad för honom härefter uppläses har han vid detsamma endast den anmärkningen att det icke var på vägen till Hofsäter utan hemma i Smedjan vid Sögård, som Alexander omtalade, att han sistl. Annandag Påsk emottagit 300 Rd Rmt af fadern.

Åkl. har till detta rättegångstillfälle inkallat nedantecknade personer, hvilka han anhåller måtte blifva upplysningsvis afhörda; och berätta ? följande:

Truls Christensson i Sögård den tilltalades fader:

Den tilltalade hade ej löfte att besöka auktionen i Hofsäter, hvadan fadern vid hemkomsten på aftonen den 20. förebrädde honom detta. Han förebar härvid såsom ursäkt, det Alexander Persson med ? envishet öfvertalat honom att följa med.

Ifrågavarande dag gjorde Christenssons husfolk middag Kl mellan 11 och 12 f.m., och klockan var icke 12 då de åter gingo till arbetet. Christensson och den tillt.s broder Magnus woro hela dagen sysselsatta vid gårdens såg och de öfriga tvättade vid ån. Vid häktningen iklädde sig sig den tilltalade samma klädespersedlar han vid auktionen på Hofsäter burit, med undantag af byxorna, hvilka af Christensson buros till Länsmannen på morgonen de 22. sistl. April, och upp-gifver Christensson, på fråga, att han dagen efter häktningen fann byxorna något våta eller "söliga" vid den del som är närmast foten, men att han anser häruti verka ligga något anmärkningsvärt, om den tilltalade dagen förut gått den väg, han uppgifvit.

Uppläst och vidkänt.

Anders Persson i Klageröd (afl. Alexander Perssons broder): war på auktionen vid Hofsäter den 20. sistl. April och kom tillstädes efter slagsmålet emellan den tillt. och Alexander Persson, då de ännu gingo och letade efter Alexanders mössa. Persson, som sedermera war närvarande vid Holkekärr, hörde icke att Alexander afvisade den tilltalade. På den tilltalades fråga, om Persson vid auktionen såg någon karl försedd med bössa, gifver denna nekande svar.

Uppläst och vidkänt.

Hans Persson i Klageröd (Afl. Alexander Perssons broder): war närvarande vid den tilltalades häktning af kronorättaren Lund. Persson och Gustaf Olsson i Klageröd höllo vakt utanför stugan till Lund gjort sig underkunnig om, att den tilltalade war inne. Den sistnämnde var ej uppstigen, då Persson och Olsson kommo in. Det föreföll Persson som om den tillt. helt liknöjdt emottog underrättelsen om Alexander Perssons död. Samma dag häktningen verkstälts begaf sig Persson till Ejde samt samt vände derifrån åter till Sögård för att besigtiga den tilltalades kläder. Han fann efter noggrann undersökning en obetydlig röd fläck uppe om länden framtill på byxorna, men kan ej bestämma om det var en blodfläck eller ej.

Uppläst och vidkänt.

Den tillt. anmärker, att en sådan fläck lätteligen kan hafva förorsakats af spott, enär den tillt. begagnar tuggtobak.

Johanna Persdotter i Ejde (aflidne Alexander Perssons syster): berättar i hufvudsaklig öfverensstämmelse med sin man Johannes Persson angående omständigheterna före den tillt.s och Alexanders bortgång från Ejde samt tillägger att den förstnämnde under mannens frånvaro hade ett synnerligt nöje af ett gammalt fjolligt fattighjon, som en stund besökte Persdotter och af hvilket den tillt. under hela tiden gjorde gäck och spe. Persdotter såg icke det ringaste tecken till sorgsenhet hos den tilltalade, fastän denna wäl märkt, huru hon och Alexander i anledning av den förestående skiljsmessen, ej kunde tala med hvarandra utan att fälla ymniga tårar. Då Persdotters man kom hemskyndande efter att hafva funnit Alexanders lik, war han af förskräckelse så upprörd, att Persdotter till en början fruktade, det han blifvit wansinnig.

Uppläst och vidkänt.

Olava Persdotter från Skådet: vill till sin vid sista rannsakingen afgifna berättelse göra följande tillägg. Persdotter har erinrat sig att hon vid passerandet af gångstigen förbi Mörtekaränet på förmidd. den 20 sistl. April såg flere spår

efter små häljern, stående både bort och fram, och tycka hon, att storleken och utseendet af häljerna på de stöflar, som den tillt. nu påhafver och af honom sjelfmant förevisas, passar in på spåren. Persdotter kan icke påminna sig, att hon såg några andra spår. och uppgifver såsom orsak, hvarför hon uppmärksammade de omnämnda, just den omständigheten, att de stodo tydliga åt båda hållen. Hon ämnade sig nemligen till Ejde för att taga farväl af Alexander Persson, hvarför hon, som tänkte att spåren härledde sig från någon person, hvilken varit på Ejde i samma ärende, blef orolig af fruktan att Alexander redan afrest.

Uppläst och vidkänt.

Härefter anhåller åkl. om vittnesförhör med Carl Hansson i Rör, Hilda Amalia Amundsdotter i Holkekärr, Hans Andersson under Ejde, Christina Andersdotter i Ejde, Maja Lisa Lindahl i Ellelien, Lars Malm i Holkekärr, Andreas Pettersson der sammaledes, Andreas Johansson i Ligeld, Gustaf Olsson i Klageröd, Magnus Ahlsson i Wassbotten, Olaus Jonasson i Laggarehult och Johannes Andersson i Röane.

Vid efterfrågan af jäf, förklarar den tillt. att han och Andreas Pettersson i Holkekärr woro oense och i gräl med hvarandra vid ett auktionstillfälle före sistl. Jul, hvadan han yrkar, att detta vittne måtte förklaras jäfvigt; hvaremot de öfriga vitt-nena blifva ojäfvige lemnade.

Efter enskild öfverläggning, hvarunder den tillt. warit af fångbevakning hiförd och öfriga parter tagit afträde, afsäger HR med anledning af jäfsanmärkningen följande

Beslut

HR finner icke jäfsanledningen vara af sådan beskaffenhet, att den må utestänga Andreas Pettersson från att i målet bära vittne, och tillåts han alltså att på samma gång som de öfriga vittnena, efter aflagd ed, göra sin berättelse.

Emot detta beslut anmäler den tilltalade missnöje, hvilket han eger fullfölja i sammanhang med hufvudsaken.

Sedan vittnen aflagt sanningseden och warnats för dess missbruk, höres de vid särskilda företräden samt berätta:

7. Carl Hansson i Rör: med afseende på den tilltalades uppgift om vt.s enträgna inbjudning-ar att supa brännvin på auktionen i Hofsäter förklarar vt att han vid ifrågavarande tillfälle i sällskap med wärden på stället uti ett särskilt rum förtärde brännvin, att vt med wärdens begifvande, då denne uti ett ärende aflägsnade sig, uppslog återstående innehållet af en flaska uti tvenne spetsglas, hvilka han bjöd den tillt. och Alexander Persson, då dessa i samma ögonblick kommo tillstädes samt att ännu några återstående droppar förtärdes af den tillt. och vill vt. minnas, att det war på den tillt. egen begäran som brännvinet bjöds honom. Vt var ej enträgen och bjöd ej heller brännvinet i afsigt att dermed göra den tillt. eller Alexander Persson rusiga.

8. Hilda Amalia Amundsdotter i Holkekärr: vid auktionstillfället i Hofsäter kom den tillt. under natten till Holkekärr i sällskap med några pigor. Under ett samtal mellan honom och vt, beklagade han, att han besökt auktionen, emedan han hade så lång väg hem, alldenstund han icke kunde komma öfver Bullaresjön. Då vt föreslog honom att gå upp och lägga sig hos sin släkting Christian Persson i Holkekärr, förklarade han, att han strax skulle begifva sig på hemvägen samt aflägsnade sig. En stund derefter kom han åter till Holkekärr i sällskap med Alexander Persson och Anders Persson i Ejde.

På den tillt.s fråga, om vt som äfven varit på auktionen i Hofsäter, der sett någon karl försedd med bössa, gifver vt nekande svar.

9. Hans Andersson under Ejde: vt var framme hos Anders Persson i Ejde den 20:e sistl. April samt war, då Johannes Persson återkom efter att hafva funnit Alexander Perssons lik, honom och vittnena no 4. och 5. följaktig ned till Mörtekärnet. Vt berättelse angående likets besigtning och stället der detsamma fanns nedsänkt, är fullt öfverensstämmande med Olaus Mattssons under Ejde vid sista rannsakingen aflagda vittnesmål. Vt tillbragte natten nere vid Mörtekärnet i sällskap med Olaus Persson och Magnus Wester under Ejde.

10. Christina Andersdotter i Ejde: vt, som är inhysesyskon hos Johannes Persson i Ejde, vis-tades den 20 sistl. April på förmiddagen mestadels i köket, hvilket ligger afsides från de öfriga rummen, hvadan hon ej har sig bekant, hvad som tilldrog sig. Hon synes dessutom slö till förståndet och kan icke gifva tydliga svar på framställda frågor.

11. Maja Lisa Lindahl i Ellelien: vid middagstiden den 20 sistl. April kom vt gående på Elleliens ägor, öster om byvägen, ämnande sig öfver denna väg ned till den ett stycke wester derom liggande stugan. Hon såg då den tilltalade på något afstånd kommande norrifrån på vägen. Han stadnade en stund för att, såsom det tycktes, bryta en qvist, derunder han wände ryggen åt vt. Då vt hunnit ned till stugan, gick den tillt. förbi på vägen bärande den afbrutna qvisten. Med beräkning af afstånden tror vt, att hon och den tillt. skulle mötts på vägen, om icke den sednare stadnat. Vt intygar att den del af Bullaresjön, som ligger midtför Ellelien, war omöjlig att nämnda dag gående öfverkomma. vid det ställe, der den tillt. enligt sin egen uppgift sökt gå öfver, låg isen flockwis, men ett stycke söder derom war sjön alldeles ren, så att vt.s man Tobias Persson samma dag på aftonen rodde öfver till södra delen af Wassbottenslandet. Den 10 sistl. April gick vt.s son öfver sjön till Wassbottenslandet och vt vet icke, att någon sedan gått öfver på isen.

På åkl. fråga, hvarför den tillt. stadnade på vägen wid Ellelien enligt vt uppgift, svarade han, att då han sträckte ut

handen efter en qvist hvid sidan af vägen fick han honom icke genast, hvadan han vände sig om för att med bättre framgång göra ytterligare försök.

12. Lars Malm i Holkekärr: vt som är fiskare och bor i närheten af Wassbottens backar ej långt från sjön, intygar att isen på sjön den 20 sistl. April redan ett par dagar varit obegagnelig för fotgängare. Den 20:e var isen landlös öfverallt, låg flockvis i nordligaste viken af Norra Bullaresjön samt var helt och hållet bortdrifven längre i söder.

13. Andreas Pettersson i Holkekärr: den 20 sistl. April på förmiddagen klockan mellan 11 och 12 reste vt norrut förbi Wassbotten och såg då att nordligaste viken at Bullaresjön var nästan fri från is. Der fanns endast några is-flockar flytande inåt westra landet, såsom vt tyckte. Vt intygar att man på det ställe af vägen, hvarifrån den tillt. uppgifver sig hafva gått ned till stranden, kunde se, huru det var omöjligt att komma gående öfver sjön.

14. Andreas Johansson i Ligeld: vt samt Gustaf Olsson och Hans Persson i Klageröd woro Kronorättaren Lund följaktige, då denna verkställde häktningen af den tilltalade. Det var ännu mörkt i stugan, då den tillt. steg ur sängen och tog på sig kläderna, hvadan vt icke kunde af hans anletsdrag utforska, hvad intryck berättelsen om Alexander Perssons död hos honom gjorde. Han var emellertid vid godt mod samt frågade med fräckhet om de icke skulle undersöka, huruvida han hade några penningar. Lund svarade härpå, det han endast hade befallning att häkta den tilltalade. De benkläder, den tillt. iklädde sig, lemnades honom af brodern Magnus, som hemtat dem från ett annat rum. Då modren frågade den tillt. om han icke ville byta om linne, svarade han, att han endast några dagar haft skjortan, hvadan ombyte icke behöfdes. Såsom bemärkningsvärdt påminner sig vt, att den tillt. före afresan till häktet åt och drack med god smak, hvad som bjöds honom, då hans broder Magnus deremot, samtidigt skulle begifva sig till beväringströmmen vid Östad, icke kunde förtära det ringaste. Äfven erinrar sig vt, att den tillt. uppgaf Släpeklevan såsom det ställe, hvarest han skiljdes från Alexander Persson, äfven som att klockan var något öfver två då han kom hem till Sögård föregående dagen. Vt, som bor vid södra delen av Norra Bullaresjön, betygar att isen var obegagnelig den 20 sistl. April samt att vt icke vet någon, som sedan Annandag Påsk vågat försöka att öfvergå sjön. Vt har sig jemväl bekant, att nordligaste viken at Bullaresjön brukar tidigast blifva isfri om våren. I anledning af vittnesmålet medgifver den tillt. att han uppgifvit Släpeklevan såsom stället för skiljsmessan från Alexander Persson, men att detta skall, emedan han icke visste hvad han skulle benämna det ställe hvarest skiljsmessan verkligen ägde rum. På fråga huru den tillt. kunde hafva reda på belägenheten af Släpeklevan, uppgifver han, att Alexander vid afskedet antydde för honom, det han snart skulle komma till nämnda klevan, om han fortsatte på gångstigen.

15. Gustaf Olsson i Klageröd: vt war tillstädes vid den tillt. häktning och har en med nästförestående vittne öfverensstämmande berättelse angående talet om Släpeklevan samt den tillt.s spörsmål, om de icke skulle visitera honom, för att få reda på penningar äfvensom Lunds svar härpå. Vt hörde jemvel, att den tillt ordade om karlen med bössan, men erinrar sig icke uppgifterna härom.

16. Magnus Ahlsson i Wassbotten: den 20 sistl. April körde vt grus på vägen i Wassbottens backar. Vt war sysselsatt härmed hela dagen, men betade hästarna och gjorde sjelf middag mellan kl 11 och 12 förmiddagen. Vt märkte icke den tilltalade.

17. Olaus Jonasson i Laggarehult: den 20 sistl. April såg vt den tillt. på vägen vid Laggarehult kl mellan 12 och 1 på middagen. Vid Magnus Westers och Christian Perssons visitering på Sögård den 22 sistl. April war vt tillstädes. Vt var uppe på loftet och undersökte den tillt.s kista, hvilken syntes hafva blifvit uppbruten. På fråga i anledning här af framställdes till den tillt. broder Magnus som var närvarande, svarade denne att nyckeln sistl. vinter bortkommit, hvadan kistan för längre tid sedan blifvit uppbruten.

Den tillt.s fader Truls Christensson som spörjes i anledning af vittnesmålet om kistan, gifva härom samma besked, som hans son Magnus vid omvittnade tillfälle skall hafva lemnat.

18. Johannes Andersson i Röåne: Söndagen den 23 sistl. April, då obduktionen verkställdes å Alexander Perssons kropp vid Östad, war vt närvarande derstedes. Vt fick då tillfälle att samtala med den tilltalade, och erinrar sig vt, att den tillt, såsom anledning till den krokväg, han gjort efter skiljsmessan från Alexander Persson, endast uppgaf obekantskap med den rätta vägen.

Berättelserna upprepade ur protokollet vidhållas at vittnena, som fordra ersättning för inställelsen under obestridda att hvar för sig wara boende på följande afstånd från tingsstaden, nemligen: Maja Lisa Lindahl 7/4 dels mil, Lars Malm, Magnus Ahlsson, Hans Andersson och Christina Andersdotter 5/4 dels mil, Hilda Amalia Amundsdotter, Andreas Pettersson och Andreas Johansson 3/4 dels mil, Johannes Andersson och Olaus Jonasson 6/4 mil, Carl Hansson 4/5 mil och Gustaf Olsson 1/2 mil.

Lars Malm i Holkekärr och Andreas Johansson i Ligeld uppgifver visst belopp, den förre 2 Rd och den senare 1 Rd Rmt, såsom den för tingsgången af dem fordrade ersättning.

I anledning af omständigheter, som med denna rannsaking sig företett, anhåller åkl. om upp-skof med målet för framställande af vidare bevisning.

Utslag

Med bifall till åklagarens anhållan uppskjuter HR målet till den 12 instundande Juni, hvar-emellertid den tilltalade skall förvaras å Kronohäktet i Uddevalla, dit han, med förpassning från Domhufvande, kommer att återsändas; åliggande det åklagaren att vid nästa rannsaking tillstådeskomma, försedd med den bevisning, hvaraf han ämnar sig begagna; och eger Per Andersson i Sögård då jemväl iakttaga inställelse, om han finner det nödigt. (se no. 61)

(v189670.b300)

1865 den 12 Juni

No 61.

fortsättning från föregående No.

I enlighet med H.R. beslut den 23 sistl. Maj företages åter det under nästföregående No i denna D.B. antecknade rannsakningsmål angående häktad bondesonen Anders Trulsson från Sögård af t.f. Kronolänsman E. Luttröpp tilltalad för att hafva med våld afdagatagit och rånat drängen Alexander Persson från samma hemman, hvarvid den tillt. som under tiden från sista rannsakingen förvarats å kronohäktet i Uddevalla samt sistl. gårdag hitförpassats, afhemtad ? häradsfängelset och införes under fångbevakning i närvaro af ofvan bemäldte åklagare samt Per Andersson från Sögård.

Det vid nästföregående rannsaking hållna protokoll upplästes för justering och lemnas utan anmärkning.

I anledning af Olava Persdotters från Skådet i nämnda protokoll antecknade och nu upplästa berättelse förklarar den tillt. att han den 20 sistl. April ej begagnat de stöflar, han vid sista rannsakingen uppvisade och hvilas häljern Persdotter fann till storleken och utseendet öfverensstämma med de af henne på gångstigen förbi Mörtekärnet upptäckta spår. Som den tillt. vid sista rannsakingen själfmant uppvisade sina påhafvande stöflar till Persdotters betraktande förhåller han sin uraktlåtenhet att då genast upplysa om berörde förhållande. Han hade, säger han, vid häktningstillfället pådragit sin broders stöflar, emedan hans egna woro trånga, men har först efter närmare rannsaking erinrat sig denna omständighet.

Då den tilltalades fader Truls Christensson, som är bland tingsmenigheten närvarande, uppger i anledning af den tilltalades uppgifter, förklarar han, att sönerns stöflar blifvit förfärdiga af samma skomakare samt att skiljakigheter emellan häljerna på desamma ej kan wara synnerligen stor; och instämmer den tillt. i fadrens förklaring. För vidare upplysningars vinnande anhåller åkl. om förhör med den tillt. moder Greta Andersdotter från Sögård, som är tillstådes.

Sedan den tillt. blifvit utförd afgifver modren i hans frånvaro följande berättelse: vid middagstiden den 19 sistl April kom Andersdotters yngste son och berättade, att den tillt. följt med Alexander Persson till auktionen i Hofsäter samt att Alexander flera gånger uppmanat den tillt. innan han blef honom följaktig. Den tillt. gick utan föräldrarnes vetskap och Andersdotter tror, att hon blifvit åtlydd, om hon i tid underrättats, att den tillt. ämnade gå bort och sålunda kommit i tillfälle att förbjuda detta. Den 20:e på förmiddagen kl mellan 11 och 12 strax efter middagsmåltiden begaf sig Andersdotter med sina tre yngsta barn till ån för att tvätta. Sonen Magnus gick samtidigt till arbetet vid gårdens såg, dit Andersdotters man, sedan han nedforslat byksån till ån, jemväl begaf sig. Innan de aflägsnade sig från stugan, tillstängde de dörrarna utan att låsa dem. Kl. ungefär 4 på aftonen kom Andersdotter åter hem, hvarvid dörrarna woro på samma sätt stängda, så att hon ej kunde märka, att någon varit inne i stugan. Sednare på aftonen kommo mannen och sonen Magnus från sågen. Vid ett tillfälligt besök i köskammaren hade Magnus fått se den tilltalades stöflar, som der voro stående, med tillägg, att den tillt. alltså måste wara hemkommen, samt omtalade detta för föräldrarna. Andersdotter hörde derefter sin man säga, att stöflarna "woro sölige kring bottnarne". Han hade gjort denna anmärkning af missnöje dersomt, att stöflarne, som woro i det närmaste nya, blifvit illa medfarna samt emedan den tillt. utan föräldrarnas tillåtelse aflägsnat sig från hemmet. Då den tillt. sedermera hemkom, frågade han Andersdotter, om fadren war wred på honom derföre han varit borta, samt tillade, att Alexander Persson, öfvertalat honom att följa med till Hofsäter der han vidare uppmanat honom att göra sällskap till Ejde, för att wara honom behjälplig med jernbeslagningen af hans utrustningspersedlar. Andersdotter hade denna afton själf intet vidare samtal med den tilltalade och hörde ej heller, hvad han yttrade till de öfrige hemmavarande.

Tifigt på morgonen den 21 anlände Kronorättaren Lund för att häkta den tilltalade. Sedan sonen Magnus öppnat dörren och Lund inkommit, uppmanade han genast den tillt. som ännu låg qvar i sängen, att stiga upp och följa med till Länsman. Innan den tillt. uppsteg, sporde han ett par gånger hvad Länsman wille, men fick endast till svar, att han nog framdels skulle få veta det. Uppstigen wille den tillt. hemta kläder från en angränsande kammare, men hindrades af Lund, som förbjöd honom att aflägsna sig. Hans broder Magnus gick i anledning häraf efter ett par byxor i en angränsande kammare, hvarefter den tillt. och Lund följdes åt på loftet efter de öfrige kläderna. Ännu medan den tillt. war iklädd endast byxorna, blef han af Andersdotter tillfrågad, om han icke ville göra ombyte af linne, men han gaf härtill afböjande svar, förebärande att han endast två eller tre dagar haft skjortan. Andersdot-

ter vet inte bestämt, men tror, att den tillt. gjorde ombyte af skjorta på Långfredagen den 14 sistl April eller ock påföljande Påskdag. Hon styrkes i denna tro destomera, som såväl hennes barn som man brukar taga nytt linne på Sön- och Helgedagar samt emedan hon tredjedagpåsk tillredde byk, för hvilket ändamål alla orena kläder förut hopsamlats. Andersdotter hörde den tilltalades uppmaning å Lund att visitera efter penningar, men tror ej, att fråga dessförinnan varit å bane angående de penningar som Alexander Persson blifvit beröfvad. Med uttrycket "det war obegripligt" gaf den tillt. tillkänna sin förvåning öfver Alexander Perssons sorgeliga död, men syntes icke det ringaste bedröfvad häröfver samt å och drack med vanlig aptit.

Uppläst och vidkänt.

På fråga uppgifver den tilltalades fader Truls Christensson, att såväl han som sönerna wanligen skiftar linne hvar åttonde dag, ehuru det understundom kan dröja längre, samt att han sjelf tog ren skjorta på Långfredagen. Han vet dock icke, huruvida sönerna samma dag gjorde ombyte eller när de gjorde det.

Sedan den tillt. blifvit åter införd, höres han öfver hvad i hans frånvaro förekommit och uppgifver han, att det war på hans begäran som hans broder Magnus hemtade byxorna från kammaren. Desse byxor woro nemligen nyare och bättre än dem, som han dagen förut begagnat och hvilka han vid hemkomsten uppburit på loftet. Påskafton på morgonen, uppgifver den tillt. vidare, påtog han ren skjorta, innan han begaf sig till Östad för att hemta brännvin, som utdelades derstädes af en landthandlande.

Slutligen förklarar den tillt. i anledning af modrens berättelse, att Hans Persson i Klageröd, som war närvarande vid häktningen vid någåt tillfälle yttrade, att penningarne, som Alexander Persson emottagit af fadren, woro skulden därtill, att han fått ett så sorgligt slut, samt att detta Hans Perssons yttrande föregick den tilltalades uppmaning å Lund att visitera.

Hans Persson, vid Rätten tillstädes, nekar att hafva haft ett sådant yttrande samt förklarar att omständigheterna vid Alexander Perssons död icke blefvo vid häktningsstillfället omtalade.

Som kronorättaren P. Lund är tillstädes, förekallas han för att höras närmare angående omständigheterna vid häktningen, hvarvid han ånyo, efter erinring om förut gången ed, aflägger en med sin förra öfverennsstämmande berättelse samt tillägger följande: då den tillt. stigit upp och iklädt sig byxorna, följde vt honom upp på loftet för att nedhemta de öfriga käderna. Uppkomna stadnade den tillt. några ögonblick framför den sidovägg, hvarpå såväl hans som det öfriga husfolkets kläder hängde och syntes det som om han ofverslog med sig sjelf, hvad kläder han borde taga. Sedan den tillt. ändtligen fått kläderna på armen, gingo han och vt. åter ner i stugan. Vt kan ej erinra sig annat än att vt under hela tiden på loftet noga märkte hvad den tillt. företog sig. Vt hörde modrens fråga, om den tillt. ej ville ombyta linne, innan han begaf sig åstad till Länsman, samt erinrar sig att den tillt., såsom skäl för sitt nekande svar, härpå, uppgaf den omständigheten, att han endast några dagar haft skjortan. Före besöket på loftet hade den tillt. utan någon särskild anledning sport vt, om han icke skulle visitera efter penningar; vt kan åtminstone icke påminna sig att vid häktningsstillfället war tal å hand angående några penningar, som Alexander Persson skolat beröfvats. Vt hörde den tillt. ej mindre hemma vid Sögård än äfven under vägen till häktet uppgifva norra sidan at Mörtekärnet såsom det håll, hvarifrån den ofta nämnde obekanta karlen med bössan kom; och erinrar sig vt, att den tillt. svarade nekande, då vt frågade om han hörde något skott på afstånd.

I anledning av vittnesmålet invänder den tillt. att det war sedan han och Lund kommit ner från loftet som han sporde den sednare, hvarför han ej undersökt i kistan deruppe, om der funnes några penningar; och uppgifver han i sammanhang härvid, att han vid förbigåendet af kistan på loftet öppnade det olåsta locket samt uttog den halsduk, han nu bär. På derom gjord framställning förklarar den tillt. att han några få ögonblick före klädernas nedtagande från väggen öfverlade, huruvida han till underplagg skulle begagna en liten grå rock, den han nu är iklädd, eller en jacka.

Härefter anhåller åkl. om vittnesförhör med Johan Alfred Simmerström från Leråker i Svarteborgs socken och häradstjenaren Anders Axberg; och som ingen jäfsanmärkning mot vt.na förekommer, få de aflägga sanningseden, efter erinran om hwars betydelse de hvar för sig höras och berätta:

19. Johan Alfred Simmerström: den 21 sist. April på morgonen var vt, som för tillfället uppehöll sig på Östad, tillstädes vid besigtningen af de klädesplagg, den tillt. påhade, då han anlände till häradshäktet. Jemte vt woro äfven tillstädes nuvarande åklagaren t.f. kronolänsman E. Luttröpp samt t.f. kronof. A Wallgren och vt Axberg, som bestod af groft linne och i allmänhet befanns gråaktig till färgen, upptäcktes genast af alla tillstädeswarande ungefär tre tum ofvanom linningen på hvarje skjortarm en tydlig ring at mörkare färg än den öfriga delen at armen, under hvilken ring, förorsakad, såsom det synts, af neddoppning i smutsigt watten, ännu fanns i linningsvecken qvarsittande så mycken smuts att stoft afföll, då vt gnuggade skjortan på detta ställe. Ifrågavarande jordstoft säger sig vt hafva vid undersökningstillfället förklarat wara myrjord, hvilken förklaring vt jemväl nu vidhåller. Det är af erfarenheten vt lärt sig med säkerhet skilja emellan sådan jord och wanlig åkerjord, äfven då den förekommer i så ringa mängd, som här war fallet. Såväl på lukt som färg skall myrjord kunna med lätthet skiljas från åkerjord, då kläder blifvit deraf nersmutsade. Då den tilltalade vid undersökningen spordes om orsaken till den mörka ringen

omkring båda skjortarmarna samt myrjorden derunder i linningsveckan, uppgaf han att han haft samma skjorta i 14 dagar eller 3 veckors tid, hvadan det icke wore underligt, om han wore smutsig, helst han under denna tid varit i arbete ute å marken. Vt erinrar sig, att den tilltalades underrock, - en mindre af gråbrunt hemwäfdt tyg, den han nu är iklädd - kändes fuktig och klibbig i främre hörnen at båda skörten, synnerligen det venstra, såsom vt vill minnas. Det

tycktes vt att rockskörten blifvit tvättade samt att fuktigheten häraf ledde sitt ursprung; och kunde vt icke utröna orsaken till klibbigheten, ehuru vt undersökte med noggrannhet.

Uppläst och vidkänt

Då den tillt. höres i anledning af vt.s berättelse, medgifver han, att han vid omvittnade tillfälle uppgaf längre tid, än han verkligen begagnat skjortan, samt att denna vid besigtningen war mycket smutsig vid nedre delen at armarna, något som han dock icke kan förklara på annat sätt, än att han dagen förut på qvällen en kort stund hjälpt till med att skölja och vrida watten ur oblekt lingarn, genom hvilket arbete skjortarmarna kunnat blifva våta och fått de mörka färger i närheten af linningarna. På fråga huru sköljningen och vridningen af garnet tillgick, förklarade den tillt. att, sedan garnknippan i ett ämbar fullt med vatten, fästades knippans ena ända i ämbarets grepe, hvarefter garnet omvreds med en käpp, trädd genom andra ändan. Det urvridna smutsiga wattnet rann således ner uti ämbaret, hvaröfver garnkappen hölls. Vifare uppgifver den tillt. på fråga, att han, sedan han Påskaftonen på morgonen tagit ny skjorta, endast tredjedag påsk war uti något betydligare gröfre arbete, bestående såsom han vill påminna sig af famnevedshygge, och kan han icke förklara, hvarifrån myrjorden på skjortarmarna härleda sig, om sådan verkligen förefanns. Angående rocken, hvars skört af vt uppgifvas hafva varit fuktiga och klibbiga uti främre hörnen, förklarar den tillt. att han på lång tid förut icke begagnat densamma, då han vid häktningstillfället påtog honom. Han bestrider icke vt.s uppgift, men kan icke förklara orsaken till rockens skörten fuktighet.

20 Anders Axberg: vt, som äfven var tillstädes vid den af Simmerström omvittnade besigtningen af den tilltalades kläder, har i afseende på skjortarmarna en med nämnda vittne hufvudsakligen öfverensstämmande berättelse; och betygar jemväl vt, att den smuts, som fanns i linningsveckan, war myrjord. Vt, som är en till åren kommen man, stödjer sin utsaga på stor erfarenhet och särskildt den omständigheten, att han mången gång förrättat arbete i sumpig mark samt då märkt skilnaden emellan myrjord och wanlig åkerjord; och såg vt huru jordstoft af det förra slaget nedföll på åkl. händer, då denne vid ifrågavarande tillfälle gnuggade den tillt. skjortarmar nere vid linningen. Vid omvittnade tillfälle fattade vt största uppmärksamheten vid den tillt.s ytterrock, - en grå wadmalsrock, som den tillt. säger sig hafva vid besöket på Ejde den 20 sistl. April warit iklädd; och upptäckte vt att denna war fuktig uti främre hörnet af det ena skörtet äfvensom på ena armen. Vid meranämnda(?) tillfälle förklarade den tillt., att han på vägen från Ejde den 20 sistl. April passerade midt emellan de gårdar i Wassbotten, som ligga vid byavägen till Norge; och skulle han således enligt vt mening hafva utkommit till sistnämnda väg ungefär på det ställe, hvarefter han enligt sin egen berättelse tagit af ner till stranden af Bullaresjön.

Med anledning af åkl.s spörsmål förklarar vt såsom antagligt, att wäglängden mellan Skådet och Elleliens bro är en åttondels mil.

Uppläst och vidkänt.

Den tillt. bestrider vittnesmålet i hvad det skiljer sig från hans egen berättelse angående den väg, han gått efter afskedet från Alexander Persson. Vittnesmålets kraft i denna del anser den tillt. minskar af den omständigheten, att han i sina egna uppgifter inför domstolen förklarat, att han stadnade i Wassbottens backar några ögonblick för att få tala med Möreboer, som grus på sitt wägstycke derstädes; något som han icke kunnat uppgifva, om han icke gått i Wassbottens backar och sett, att vägen war samma dag gruskörd.

Vt Simmerström anhåller om ersättning för sin inställelse i enlighet med följande räkning:

Räkning öfver undertecknad.. **Litt E.**

Åkl. anmäler att han i anledning af den tillt.s framkastade misstanke mot Anders Pettersson i Hålkekärr, hållit noggranna undersökningar samt fått fram visshet derom, att Anders Pettersson den 20 sistl. April blifvit af flera personer kl 10 f.m. och kl 2 e.m. sedd på vägen vid Holkekärr, sysselsatt att köra grus derstedes.

Sedan åkl. vidare tillkännagifvit att aflida Alexander Perssons hatt och träskor hvilka saknades, då han fanns ligande död i Mörttekärnet, återfunnits af ett hvalhjonn på Ejde, anhåller han slutligen om uppskof med målet för att såsom vittne inkalla drängen Olaus Larsson från Oppen i Tanums socken, hvilken den tillt. skall hafva uppmanat att delta i tillgrepp af Alexander Perssons penningar, medan fadren ännu innehade dem.

Den tillt. yrkar att saken nu skall företagas till afgörande samt att det måtte tillåta honom med ed wärja sig från anklagelsen.

Utslag

I ändamål att höra uppgifna vittnet Oluas Larsson från Oppen äfven som det wallhjon, hvilket tillrättaskaffat afl. Alexander Perssons hatt och träskor, uppskjuter HR målet till Lördagen den 1 instundande Juli, hvaremellertid den tilltalade skall förvaras å Kronohäktet i Uddevalla, dit han, efter förpassning från domaren, återsändes; och har åkl. att vid rannsakingens återföretagande tillstädeskomma försedd med bevis om ofvannämnde personers lagliga inkallande, der de sig icke infinna, egande Per Andersson i Sögård vid sagde rättgång tillfälle jemväl närvara der han ? sådant nödigt.

(v189670.b307)

1865 de 1 Juli

No 65.

Fortsättning från No. 61.

Då HR åter företager att under No 61. härofvän antecknade till idag uppskjutna mål emellan t.f. Kronol. E. Luttropp, åkl. och häktade bondesonen Anders Trulsson från Sögård, tilltalad för det han med våld afdagatagit och rånat Alexander Persson från nämnda hemman, införes den tillt. under fängbevakning i närvaro af bemälda åklagare.

Till en början upplästes för justering det vid sista rannsakingen hållna protokollet, hvarvid detsamma lemnats utan anmärkning.

Som HR.s ordförande ej mindre genom skrifvelse från åklagaren i målet den 19 sistl. Juni underrättats, att den tilltalade dåmera för uppsyningsmannen vid Kronohäktet i Uddevalla förklarar sig skyldig till åtalade brottet, än äfven af protokoll hållet vid Rådstufvu Rätten i Uddevalla å Centralfängelset, den 19 sistl. Juni, som denna dag kommit ordföranden tillhanda, inhemtat, att den tillt. inför sagda Rätt vidhållit sin bekännelse, så uppmanas han och finnes villig att inför HR aflägga en sanningsenlig berättelse angående brottets föröfvande och dithörande omständigheter, anhållande ? likväl att, på det bekännelsen måtte blifva så fullständig och redig som möjligt, få aflägga densamma i tingsmenighetens frånvaro; hvartill HR finner skäligt bifalla, med förbehåll, att den tilltalades berättelse skall efter afgifvandet för öppna dörrar uppläsas.

Härefter och sedan första delen af tingsmenigheten aflägsnat sig gör den tillt. att börja med endast några tillägg till sin inför HR förut aflagda berättelse angående samvaron med Alexander Persson den 18, 19 och 20 sistl. April före deras aflägsnande från Ejde sistnämnda dag. Sålunda berättar han att Alexander, innan han begaf sig från den tilltalades hem den 19. sistl. April, var inne derstädes för att taga afsked af den tilltalades föräldrar samt derunder förtärde kaffe och annan föda; att den tillt., då han i sällskap med Alexander begaf sig till auktionen på Hofsäter, från hemmet medtog en vanlig sellservattensflaska, märkt med ??, hvori han förvarade brännvin till två eller tre suppar, att han och Alexander förtärde detta brännvin i närheten af ht. Ligeld; att de på ht. Smeberg förtärde tvenne supar brännvin hvardera; istället för att såsom han förut uppgifvit, att det slagsmål som uppstod mellan den tillt. och Alexander, då de på morgonen den 20 sistl. April möttes mellan Hofsäter och Hålkekärr, egentligen föranletts af, att den tillt., som i mörkret märkte eller icke igenkände Alexander, stötte tillsammans med honom, dervid Alexander tappade sin mössa och hvarefter oenigheten uppstod; att den tillt. och Alexander efter ankomsten till Ejde på morgonen den 20 sistl. April sedan den tillt. redan uppstigit men Alexander ännu kvarlåg i sängen, under samtal hvarvid endast två små barn voro närvarande öfverenskommo att skriva till hvarandra, sedan Alexander kommit till Amerika, att de nyheter, den tillt. skulle i bref enligt öfverenskommelsen berätta Alexander, woro af sådan beskaffenhet, att de icke kunde tala derom i andra personers närvaro, hvadan, då Johannes Perssons hustru under ifrågavarande tillstädeskom, Alexander gjorde tecken åt den tillt. att afbryta detsamma; samt att det var för att fortsätta detta samtal, som den tillt. tvenne gånger gånger uppmanade Alexander att medfölja från Ejde. Angående omständigheterna närmast före, vid och efter brottets föröfvande berättar den tillt.: att den tillt. innan han och Alexander vid bortgåendet från Ejde hunnit till Höghällegranen, återtog ofvannämnde afbrutna samtal, hvarunder vägen tillryggälades förbi Mörtekärnet och öfver det derifrån ledande afloppsdiket samt ungefär 30 alnar på andra sidan derom; att de i slutningen mot kärnet lade sig i ljungen mellan 5 och 10 minute, att härunder tanken att döda Alexander för att åtkomma hans penningar uppstod hos den tilltalade, som före detta ögonblick aldrig hyst en sådan tanke och ej ens haft något begär till Alexanders penningar; att det föreföll den tillt. som om någon tillhviskat honom den onda ingifvelsen, emedan den så häftigt och utan någon annan anledning, under det han och Alexander tagit farväl, den tillt. följde honom tillbaka på gångstigen under samtal och i fullt uppsåt att utföra den brottsliga gerningen, hvarpå han fortfarande tänkte: att Alexander gick förut på den smala gångstigen och den tillt. ? efter: att den tillt. vid passerandet af Mörtekärnet oförnärligt upptog en å gångstigen liggande skarpkantig sten, hvarmed han, sedan endast fem eller sex steg derefter tillryggälags, bakifrån tillfogade Alexander ett så våldsamt slag å högra tinningen, att han föll till marken utan att gifva något ljud ifrån sig; att då Alexander ännu rörde något på benen och ena armen, den tillt. med tvenne bredvid liggande större stenar, hvilka han skiftesvis upptog och begagnade, tilldelade den å den wattenindränkta marken utsträckta Alexander flera slag å nacken, näsan och vid sidan af hufvudet, till dess han upphörde att röra sig; att den tillt., då intet tecken till lif förmärktes hos Alexander, öppnade dennes väst, hvilken han visste vara densamma, hvarunder Alexander på morgonen gömt sina penningar, samt bemäktigade sig i fickan liggande plånboken, hvori penningarna förvarades; att Alexanders

döda kropp härefter af den tillt. släpades öfver tufvorna ut i en några alnar från gångstigen befintlig inskärning af Mörtekärnet i dess nordvästra hörn, der djupet war ungefär en aln och hvarefter den döda kroppen nersänktes meddelst en temmeligen stor stenhäll, hvilken lades å den dödades bröst och arm; att den tillt. från stället begaf sig uppför det straxt på andra sidan gångstigen belägna höga berget, i ändamål att öfverskåda trakten för att förvissa sig, att ingen menniska warit vittne till gerningen eller fanns i närheten; att den tillt. för att undan rödja alla spår efter brottet medtagit Alexanders hatt och trädskor, hvilka persedlar under misshandlingen fallit af honom: att den tillt. kastade den ena trädskon i lungen uppe på berget samt gömde den andra och hatten ett stycke derifrån under ett stenblock, som i westra änden höjde sig något från marken: att den tillt. derpå tog de rånade penningarna ur plånboken samt, utan att räkna dem, stoppade dem uti den från hemmet medhafda sellserwattenflaskan: att den tillt. sedermera begaf sig utför bergets östra sida samt öfver avloppsdiket ut till nordöstra hörnet af Mörtekärnet, der han i vattnet utkastade förberörda flaskan med deri förvarade penningar fem eller sex alnar från land; att flaskan ehuru hon ej mindre förut, då brännvinet deri förvarades, än äfven nu var korkad med en afrifven bit af en bomullsnäsduk, likväl såvidt den tillt. kunde märka, genast sjönk till botten: att den tillt. sedan flaskan blifvit utkastad, aflägsnat sig hvarunder han, kommen ungefär trettio steg derifrån, wände sig om samt blickade ner åt kärnet, utan att likväl upptäcka flaskan: att den tomma plånboken derefter kastades i lungen 5 eller 6 steg från gränstigen, hvarifrån den tillt. emellertid tagit af för att gå till Wassbottensbackarna, såsom han förut uppgifvit; att den tillt. under bemödandet att draga Alexanders kropp ut i vattnet, blifvit våt och nersölad ända till knäna, hvadan han, som försäkrar sig icke hafva gått några andra vägar än han förut uppgifvit, tvättade sina byxor uti en mellan ht Ellelien och Skådet befintlig bäck, samt att den tillt. vid häktningstillfället anmodade sin broder Magnus att hemta andra byxor än dem han dagen förut begagnat, emedan han fruktade, att de sistnämnda ännu woro fuktiga.

Den tillt. har under förestående bekännelse, hvilken har afgifvits utan någon betecknande sinnesrörelse, flere gånger allvarligen uppmanats att hålla sig strängt till sanningen samt serskilt erinrats derom, att hans berättelse, med afseende på ej mindre den så plötsligt uppkomna tanken på det erkända brottet än äfven hans uppgift angående flaskans med deri förewarande penningars utkastande i Mörtekärnet samt flaskans omedelbara sjunkning, oakadt densamma war korkad och icke nedtyngdes af annat än några banksedlar, ej synes med sanningen förenlig. Han vidhåller emellertid sina uppgifter samt förklarar, att flaskans utkastande i kärnet skedde dels för att hafva den desto bättre gömd och dels i afsigt att frampå sommaren, då vattnet blifvit varmt, upphämta densamma.

På fråga af Rätten uppgifver den tillt., att han efter brottets begående, innan penningarna ännu blifvit utkastade i kärnet, kände en häftig öfvergående ånger öfver hvad han gjort: att denna känsla åter bemäktigade sig honom då han, efter hemkomsten, war sysselsatt med vedhuggning ute på egorna, men äfven denna sinnesrörelse hvarunder den tillt. fällde tårar, snart upphörde; att den tillt. sedermera, medan han dagarna efter gerningens begående satt häktad härstädes och hvarunder församlingens Pastor, Magister Lundberg ofta besökte honom, genom dennes bevekande maningar war nästan beredd att erkänna sitt brott, men att de hos honom waknade bättre känslor åter aflägsnades genom beteendet hos lättsinnige personer, med hvilka han fick tillfälle att samtala och som bemötte med hån och förakt: samt att han ändtligen dels af oro för de besvärande omständigheter, som förekomma mot honom vid sista rannsakingen, och dels af fruktan att, på grund af sin egen begäran, blifva ålagd wärjemålsed, hvartill han ansåg sig icke ega mod, funnit sig föranlåten att göra sin bekännelse.

I närvaro af tingsmenigheten, som åter inkommit, uppläses den afgifna bekännelsen samt samt vidhålls af den tilltalade.

Den tillt., för hvilken åkl. förevisar de begge stenar, hvilka redan vid första rannsakingen i målet företeddes, igenkännes den största såsom den, hvarmed han tillfogade Alexander Persson det första slaget.

Åkl. har till detta rättegångstillfälle inkallat såsom vittne drängen Olaus Larsson från Oppen i Tanums sn, hvarjemte hvallhjonet Gustaf Alfred Magnusson från Ejde, hvilken ännu icke fyllt 15 år, är tillstädes för att upplysningsvis höras.

Som jäf mot Olaus Larsson icke förekomma, får han aflägga vittnesedenn samt, erinrad om edens vigt, berätta:

21. Olaus Larsson från Oppen: ett tillfälle på 1863 års höst sammanträffade vt med den tillt. i närheten av sitt hem på ht Åhn i Nafverstad socken, hvarvid den tillt. sporde vt, om vt ville vara med och från Per Andersson i Sögård stjäla penningar, hvilka denne skulle för tillfället innehafva. Vt, som emellertid afböjde förslaget, har ingen vidare upplysning att i saken meddela.

Uppläst och vidkänt.

Den tillt. förklarar vt:s berättelse sanningslös, hvad beträffar förslaget att stjäla penningar.

Vt anholder om ersättning för inställelsen och derigenom hafde kostnader, under uppgift att hvara boende 1 3/4 mil från tingstaden samt att hafva måst leja karl i sitt ställe för dagen.

Härefter höres Gustaf Alfred Magnusson från Ejde, som berättar: att han, som är nära 15 år, under det han för ungefär trenne veckor sedan wallade får uppe på höjden af det berg, som reser sig endast några steg(?) norr om Mörtekärnet, derstädes hittade afl. Alexander Perssons hatt och trädskor: att han först hittade den ena träskon i

ljungen ej långt från bergets stupning mot kärnet: samt att han, efter ifrigt letande, påträffade hatten och den andra trädskon ett stycke åt nordost från förstnämnda ställe instuckne under ett aflångt stenblock, som stod upp något från marken i vestra änden.

Då åkl. härvid förevisar den tillrättaskaffade hatten, förklarar den tillt. att han igenkänner honom såsom warande densamme, hvilken Alexander Persson i lifstiden begagnade och som den tillt. efter Alexanders dödande undan-gömde på sätt han förut berättat.

Åkl. tillkännagifver, att han så snart den tillt. vid gårdags afton under bevakning af fångföraren J. Pettersson an-ländt till Östad från kronohäktet i Uddevalla, begaf sig i sällskap med fången och hans nämnda bevakning samt kronorättaren P. Lund upp till Mörtekärnet vid Ejde i afsikt att under den tillt. ledning om möjligt tillrättaskaffa de penningar som den tillt. uppgifvit sig hafva efter brottets begående utkastat i kärnet, samt för att eftersöka den bortkastade plånboken och låta den tillt. utpeka de ställen, hvarest Alexander Persson blifvit dödad och dold och hvarest den tillt. undangömt den dödades hatt och trädskor; och anhåller åkl. att Lund och Pettersson måste om förloppet härvid höras.

På åkl. nämnda begäran höres härefter särskildt Kronorättaren P. Lund, som berättar: på åkl.s order medföljde Lund till Mörtekärnet vid det ofvannämnda besöket derstädes sist gårdag. De anlände till kärnet på gångstigen, som ledder från norska vägen förbi Wassbotten, Nassebacken och Nygård. Sedan de uppnått höjderne öster om kärnet, uppstod först fråga om belägenheten af det ställe, hvarest den tillt. bortkastat plånboken, men som detsam-ma endast kunde af den tillt. bestämmas från det ställe vid kärnet, der han sade sig hafva utkastat penningarne, fick han utvisa ett ungefär 15 alnar långt och bredt ljungebeväxt markstycke i sluttningen mot kärnet, der plånboken borde eftersökas. Såväl den tillt. som Lund och de öfrige lade sig derefter på marken och genomletade med synner-lig omsorg ljungen, men kunde icke upptäcka plånboken, hvadan de öfvergåfvo allt vidare sökande efter denne. Dernäst fick den tillt. utpeka den punkt i kärnet, dit sellserwattenflaskan med sitt innehåll blifvit utkastat och hvar-est hon alltså borde finnas. Så långt som den tillt. önskade wadade Lund ut i wattnet, hvars största djup utgjorde 5 qvarter. Botten, som war fast men belagd med ett tunt lager af gyttja, undersöktes mycket omsorgsfullt af Lund med fötterna, utan att det eftersökta föremålet påträffades. Härefter begåfvo de sig under den tillt. ledning öfver aflopps diket, som leder åt norr från Mörtekärnet, samt vidare uppför östra sluttningen af det höga berg, som fotar sig vid norra kanten af mörtekärnet. På den platta hjessan af berget närmare sluttningen åt vester förklarade sig den tillt. hafva först kastat den ena af den dödades träschor i ljungen samt undanstuckit den andra och hatten under en stor sten ett stycke från förstnämnda ställe. Emedan der fanns tvenne större ej långt åtskiljda stenar, hvilka lågo i öster och vester om hvarandra, kunde den tillt. ej bestämma hvilkendera war den rätta, men ansåg likväl med säkerhet att det borde vara en utaf dem. Åkl. upplyste slutligen den tillt. derom, att den af de båda stenarna, som låg längst åt öster, war den samma hvarunder hatten och den ena träskon återfunnits. På den tillt. begäran och med ledning af hans från berget gjorda beskrifning begaf sig fångföraren Pettersson ner till det ställen hvarest Alexan-der Persson dödades och nersänktes i wattnet, samt sedermera återfunnen af Johannes Persson i Ejde.

Sedan fångföraren J. Pettersson inkommit upplästes för honom Lunds berättelse, hvari han till alla delar instäm-mer; och medgifver äfven den tillt. på Rättens fråga, att så tillgått som nu blifvit berättat.

Slutligen tillkännagifver åkl. att någon vidare bevisning icke kan af honom förebringas, hvadan han med öfver-lemnande af målet till HR pröfning, yrkar ansvar å den tillt. enligt lag på grund af hans egen bekännelse och de omständigheter, som i målet förekommit.

Efter enskild öfverläggning afkunnar H.R. följande:

Utslag

Ehuru den tillt. numera frivilligt inför Rätten vidgått, att han är Alexander Perssons baneman, likväl och då flere omständigheter i den aflagda bekännelsen föranleda, att han icke är i alla delar sanningsenlig, alltså och för målets bättre utredning härstädes aktar H.R. nödigt uppskjuta detsamma till fredagen den 21 denna månad, blifvande härigenom åt den tillt. som emellertid skall till kronohäktet i Uddevalla återförpassas, betänketid lemnad att, det hans bekännelse icke är fullständig aflägga en sådan, innan målet vid H.R. afgöres; åliggande det åklagaren, som har att vid nästa rannsaking tillstädeskomma, att under tiden anställa möjligast noggranna spaningar efter de bortkomna penningarne och den icke tillrättaskaffade plånboken samt att för spaningarne och deras utgång vid nämnda rannsaking, redogöra.

1865 den 21 Juli

Bullarens S.T. 1865

No. 66

fortsättning från No. 65

H.R. företager åter till handläggning det under nästföreg. No i denna DB antecknade från 1 i denna månad uppskjutna mål emellan t.f. Kronol. E. Luttröpp, åkl., samt häktade Anders Trulsson från Sölgård i Nafverstad sn, tilltalad för våld till lifvet och rån å drängen Alexander Persson från nämnda hemman; och blifver härvid den tillt. på Rättens befallning från häradshäktet inhemtad, hvarjemte åklagaren samt den dödades fader Per Andersson i Sölgård anmäla sin närvaro i egne personer.

På Rättens frågor uppgifver den tillt.: att han genom iakttagande af stor försiktighet undgick att vid sargandet af Alexanders Perssons hufvud få sina kläder blodbestänkta samt att han, efter att hafva fattat uti axelstyckena på västen, drog den döda kroppen efter sig ut till sänkningsstället, hvarvid hufvudet släpade uti vattnet: att han fattade uti främre delen af kroppen, emedan Alexander, ?, kom att ligga med hufvudet åt kärnet; att han utan någon särskild afsigt och således ? af en slump begagnat tvenne större stenar vid den fortsatta misshandeln; att den myrjord, som enligt Simmerströms och Axbergs vittnesmål vid besigtning fanns å den tillt.s skjortärmar, härledde sig från neddoppning i det uppgrumlade vattnet vid sänkningen af Alexanders kropp och stenens påläggande; att ? att den tillt. hade sig väl bekant, det någon person skulle anlända från Skådet, innan Alexander borde afresa från Ejde; att han i följe af sin kunskap om detta förhållande med så stor omsorg undanröjde alla spår efter gerningen och derefter skyndade upp på det bredvidliggande berget för att utröna det, om någon anlände på gångstigen från öster och dels hvar de båda wallhjonerna tagit vägen; att han af nämnda orsak sedermera icke följde gångstigen utan begaf sig öfver fjellbergen till Wassbottensbackarna; samt att den tilltalade under föregående rannsakingar hafde uppgifter om den obekante, med bössa försedda manspersonen, icke ega någon grund utan varit af den tillt. uppdiktade.

Efter ytterligare framställningar från Rättens sida upprepar den tillt. sina försäkringar, att första tanken på föröfvandet af det erkända brottet hos honom wakenade wid det tillfälle, då han och Alexander i afskedsstunden hvilade några minuter uti östra slutningen mot Mörtekärnet; att han helt plötsligt bemäktigades af ett oemotståndligt begär till Alexanders penningar; att han, efter öfverläggningen med sig sjelf om bästa sättet att tillägna sig desamma, fattade ett afgörande beslut att döda deras egare för att med säkerhet vinna sitt ?; samt att han i detta uppsåt, under samtal följde efter på gångstigen, då Alexander återwände, och slutligen, med den helt oförmärkt upptagna stenen öfverföll honom.

Åkl. tillkännagifver, att han, till åtlydnad af H.R. föreskrift i uppskofsbeslutet, den 4 i innevarande månad, ehuru utan framgång företagit nya undersökningar i Mörtekärnet efter sellserwattensflaskan, som den tillt. uppgifvit sig hafva dit utkastat, äfvensom efter den af den tillt. bortkastade plånboken, vid hvilken undersökning åkl. beträddes af Kronorättaren P. Lund, Alexander Jansson i Östad, Christian Persson i Holkekärr samt Johannes och Anders Persson i Ejde, hvilka alla äro vid Rätten tillstädes.

För att göra undersökningen med så mycken noggrannhet som möjlighet, hade, berättar åklagaren, en vanlig eka blifvit förd till Mörtekärnet från den närbelägna Ejdesjön. Med denna öfverfor åkl. och Alexander Jansson i en tämmeligen widlyftig ring det ställe, som den tillt. utpekade; men, ehuru vattnet var så genomskinligt, att de minsta föremål på botten kunde upptäckas, fanns dock icke hvad som söktes. Under tiden gjorde åklagarens öfriga biträden sina undersökningar vid stränderna med lika liten framgång, och företagas slutligen widsträckta forskningar i ljunget, utan att någon plånbok återfanns.

Sedan ofvannämnda personer vitsordat åklagarens uppgifter, förklarar han sig icke hafva något vidare att andraga, hvarför han, åberopande sitt redan afgifna ansvarspåstående, öfverlemna målet till H.R.s slutliga pröfning under yrkande att den tillt. måtte förpligtas ej mindre utgifva ersättningar till i målet hörde vittnen än äfven gälda kostnader för den medikolegala besiktningen af Alexander Perssons lik.

Då något vidare icke förekommer, förständigast parterna och ? att ? hvarvid den tillt. ? af fångbevakningen och förena sig H.R. efter enskild öfverläggning om följande för parterna åter förekallade, offentligens afsagda hufvudsakliga

Utslag

Wid rannsaking i detta mål, som nu företagas till afgörande, har tillt. Anders Trulsson inför H.R. aflagt frivillig och otvungen bekännelse, deruti han uppgifvit; att Torsdagen den 20 sistl. April på förmiddagen, då han af Alexander Persson blifvit åtföljd ett stycke på hemvägen från hemmanet Ejde, har under 5 till 10 minuters gemensam hvila, som de intogo näst innan de skulle åtskiljas, den tillt. fattat beslut att frångå Alexander Persson penningar, dem han visste honom innehafva, och att till trygghet för ändamålets vinnande, dessförinnan döda honom; i hvilken afsigt den tillt. under fortsättningen af ett påbörjad wänligt samtal följt Alexander Persson ett stycke tillbaka,

derunder sedan den tillt. beredt sig tillfälle att från marken oförmärkt upptaga en skarpkantig sten och derefter ytterliga några steg tillryggalagt, han med berörde sten bakifrån tillfogat Alexander Persson ett så våldsamt slag å högra tinningen, att denne fallit till marken utan att gifva något ljud ifrån sig; hvarefter och då Alexander Persson genom särelse på benen och ena armen wisade, att han ännu lefde, den tillt. med tvenne andra från marken upptagna stora stenar tilldelat honom flera slag å nacken, näsan och vid sidan af hufvudet, till dess intet vidare tecken till lif hos honom förmärktes; och sedan den tillt. frångått honom hans plånbok, - innehållande efter hvad antagligt är omkring 375 Rd Rmt, har han släpat kroppen till ett på endast 8 alnars afstånd befintligt watten, kalladt Mörtekärnet, och der nedsänkt densamma.

Vid medikolegal undersökning, som Provinceal-Läkaren Herr Doktor W. A. Ingelsson den 23 sistl. April på domhufvandes förordnande anställt å Alexander Perssons död kropp, har bland annat wid ? besigtningen iakttagits; att blodutådring egde rum emellan hufvudskålen och benkalotten; att på nedre delen af högra hjessbenet war en uppåt vinkelformig, genom benkalotten gående fractur, innefattande 2 1/2 tum af det intryckta hjessbenet; att från midten af denna vinkels främre sida utgick i hjessbenets yttre lamell en fraktur, uppåt och bakåt 1 1/2 tum; att från bakre sidan och nedre ändan af nämnda vinkel fanns en äfvenledes genom hela benkalotten gående fractur i tinningsbenet, framåt och nedåt 1 1/2 tum lång; att tinningsbenet derstädes war intryckt; att yttre fogningen mellan högra hjess- och tinningsbenen var lossad; att från yttre sidan af kilbenets wenstra stora flygel fanns en äfvenledes genom hela benmassan gående fractur, sträckande sig en tum uppåt hjessbenet med den från löpande utgreningar, dels 1/2 tum vidare uppåt hjessbenet, hvarifrån den, bildande en rätkantig vinkel, gick 1 1/2 tum fram på pannbenet, dels nästan rakt bakåt en god tum, hvarefter denna utgrening höjde sig uppåt och gick öfver hjessknölen nära intill yttre nackbensknölen; att stark blodutådring förefanns emellan hufvudskålen och hårda hjernhinnan; att på åtskillige ställen, synnerligast på högra hjess- och tinningsbenet funnos fissurer på hufvudskålens inre lamell utan motsvarighet på den yttre; att hjernans alla hinnor woro blodfulla, hjernmassan blodprickig och å högra hemisfären uttryckt af hjess- och tinningsbenen; att hjernkammarne woro tomma, ådernäten bleka samt på botten af hufvudskålen omkring en matsked brunaktigt serum; att å öfre ytan af högra ögonhålans öfre vägg war en fissur af 1 1/2 tums längd, gående från tuppkammen bakåt och utåt; att en fissur af lika längd sträckte sig från midten af inre ytan af kilbenets högra stora vinge, derifrån den fortsatte bakåt och utåt i tinningsbenets fjelldel; att en fractur gick tvärs öfver högra tinningsbenets klippiga del, likasom en fissur tvärs öfver turkiska sadeln; att en fissur af två tums längd befanns gående från öfre ändan af inre ytan af kilbenets wenstra stora vinge, fortsättande bakåt och inåt i tinningsbenets fjelldel; samt att på sistnämnda ställe gick en annan fissur af en tums längd nästan paralelt med den klippiga delen; och har Provincialläkaren på grund häraf uti afgifvet och med eds förpliktelse undertecknad utlåtande intygat, att Alexander Persson ljutit döden af honom tillfogadt yttre våld samt att våldet tillfogats honom meddelst stenar med skarpa kanter.

Sanningsenligheten af den tilltalades bekännelse, att han är Alexander Perssons baneman, styrkes dels af öfverensstämmelsen mellan hans uppgift om våldets beskaffenhet och beskrifningen i obduktionsprotokollet om de å den döde befunna åkommor, dels af följande förhållanden:

att Alexander Persson, ifrån det att han den 20 sistl. April kl 11 f.m. lemnade Ejde till dess hans lik kl mellan två och tre samma dag påträffades, weterligen icke warit i annans än den tilltalades sällskap;

att två barn, Hans Andersson från Nasslebacka om tretton år och Inger Jonsdotter derstädes af lika ålder, hvilka wallar får vid Mörtekärnet sistnämnda dag till Kl mellan 11 och 12 f.m., i trakten endast bemärkt tvenne personer, hvilka, hvid jemföresle mellan nämnda barns berättelse och den tilltalades egne uppgifter, måste antagas hafva warit denne och Alexander Persson.

att den tillt. från Mörtekärnet, istället att följa den åt hans hem närmaste ledande stig, tagit en betydlig omväg öfver obanade och oländig mark, hvilket så mycket mindre kunnat ske i den af honom uppgifna afsigt att komma öfver isen på Bullaresjön, som hans yttrande till vt. No 8 Hilda Amalia Amundsdotter i Holkekärr avisar, att han förut sjelf visste, det sjön då för fotgängare war obegagnelig, och han, enligt No 13 Andreas Petterssons från Holkekärr vittnesmål, wid ankomsten till det ställe på den ett stycke följda häradsvägen åt Norge, hvarest han wikit af nedåt stranden, borde hafva sett, att sjön derstädes war öppen.

att den tilltalade i bekännelsen återtagna uppgift angående en obekant med bössa försedd mansperson, som han skolat förmärka vid Mörtekärnet, uppenbarligen första gången gjorts till Magnus Persson i Skådet i afsigt att när Alexander Perssons dödsfall hunnit blifva bekant, leda misstankar ifrån sig sjelf, samt att nämnda uppgift i allmänhet warit sväfvande, ej mindre inför Rätten, än äfven annars enligt vt. No 6 P. Lunds berättelse;

att den tilltalades uppgift i bekännelsen, det han, under det han efter hemkomsten till Sögård den 20 sistl. April war sysselsatt med wedhuggning ute på egorna, fällt tårar af ånger öfver det begångna brottet, öfverensstämmer med hans broder Magnus Trulssons berättelse, att han senare på aftonen samma dag haft utseende, såsom han gråtit;

att, enligt No 19 Johan Alfred Simmerströms och 20 Anders Axbergs vittnesmål wid besigtning af den tilltalades

kläder efter häktningen nedre delen af hans skjortarmar burit märken både af neddoppning i watten och af wattenets uppblandning med jord af det slag, som förekommer i Mörtekärnet, hvilka märken otvifvelaktigt härledde sig, såsom den tillt i bekännelsen uppgifvit, från sysslandet med nedsänkningen af Alexander Perssons kropp i nämnda kärn;

och att den dödades hatt och träskor blifvit återfunna der den tillt. uppgifvit sig hafva undagömt desamma. Detta med hvad mera ransakningens innehåller har HR tagit i öfvervägande, och som lagligen styrkt är, att tillt. Anders Trulsson i uppsåt att döda, med berådt mod beröfvat Alexander Persson lifvet och derefter fråntagit honom penningar; alltså och med stöd af 14 kap. 1 och 46 §§ samt 21 kap. 1, 8 och 10 §§ Strafflagen dömer HR Anders Trulsson att för mord och rån mista lif till att warda medborgerligt förtroende för alltid förlustig.

Tillika kännas Anders Trulsson skyldig att ersätta ej mindre kostnaderna för obduktionen af Alexander Perssons lik med det belopp, hvartill Provincialläkarens afgifna räkning må warda i behörig ordning fastställd, än äfven följande i målet besvärade wittnen på sätt här nedan sägs,

	Rd	öre
Anders Pettersson i Holkekärr med	2	65
Olaus Mattisson under Ejde	2	65
Magnus Wester unde Ejde	2	65
Amalia Olausdotter från Hofsäter	1	58
Oleana Olausdotter från Hofsäter	1	58
Kronorättaren P. Lund	1	
Maja Lisa Lindahl från Ellelien	3	51
Lars Malm i Holkekärr	2	00
Magnus Ahlsson från Wassbotten	2	65
Hans Andersson under Ejde	2	65
Christina Andersdotter i Ejde	2	65
Hilda Amalia Amundsdotter från Holkekärr	1	79
Andreas Pettersson i Holkekärr	1	79
Andreas Johansson i Ligeld	1	00
Johannes Andersson i Röane	3	08
Olaus Jonasson i Laggarehult	3	08
Carl Hansson i Rör	1	88
Gustaf Olsson i Klageröd	1	36
Johan Alfred Simmerström från Leråker		
i Svarteborgs socken	7	52
Olaus Larsson från Oppen i Tanum socken	3	51

skolande härofvän utdömda ersättningar ej mindre för obduktionen än äfven åt Anders Pettersson i Holkekärr, Olaus Mattisson under Ejde, Magnus Wester derstädes, Maja Lisa Lindahl i Ellelien, Lars Malm i Holkekärr, Magnus Ahlsson i Wassbotten, Hans Andersson under Ejde, Christina Andersdotter i Ejde, Johan Andersson i Röane, Olaus Jonasson i Laggarehult, Johan Alfred Simmerström ifrån Leråker och Olaus Larsson från Oppen, hvilka alla hafva sitt hemvist på öfver en mils afstånd, från tingsstaden, om den dömde saknar tillgång att dem gälda, utgå af allmänna medel.

Dock warda HR hållna ransakning och meddelade utslag, enligt 25 kap. 5§ RB sådant detta lagrum lyder uti Kongl. förordningen den 16 februari 1864, underställa Hans Majts och Rikets Götha Hofrätts skärskådande och pröfning; utan hinder hvaraf den med utslaget missnöjde har frihet att söka ändring genom besvär, hvilka af klaganden sjelf eller lagligen befullmäktigadt ombud skola författas och underskrifvas samt sist innan kl 12 å trettionde dagen härefter, som, denna dag likwäl oräknad, blifver i anseende till infallande helgdag, Måndagen den 21 nästkommande Augusti, uti Kungl. Götha Hofrätt ingifvas; och länder till efterrättelse för Anders Trulsson hvilken under afbidan af Kongl. Hofrätts föreskrift kommer att förwaras uti kronohäktet i Uddevalla, allt, om han vill sig besvära, inom nämnda tid till Konungens Befallningshafvande i länet, ingifva sin besvärsskrift, till hvars författande han må om biträde hos Tillsyningsmannen öfver nämnde Kronohäkte sig anmäla. För?? klagande något af hvad honom sålunda blifvit föreskrifvet, skall han hafva förlorat sin talan mot utslaget: och besvären kommer ej under pröfning.

(v189670.b302)

Litt E.

(DB 61)

Räkning öfver undertecknads reseomkostnader såsom wittne emot Anders Trullsson från Sögård

från mitt hjemvist Leråker till Svarteborg 5/8 mil --"	54
från Svarteborg till Skaneröd - 1 mil -----"	86
från Skaneröd till Grimmeland - 1 mil -----"	86
från Grimmeland till Östad - 7/8 -----"	75
Lika väglängd från Östad åter till Leråker -----"	3_1
3ne dagars traktamente -----"	4_50

Sma Rmt Rd 10_52

Östad den 12 Juni 1865

J A Simmerström

Ofvanstående 10 Rd 52 öre anhåller jag att nu få contant bekomme.